

Foreningen NORDEN

ÅRSBERETNING 2018



FORENINGEN
NORDEN

Meget mere Norden



Indhold

Forord	4
LANDSFORENINGENS ORGANISATION	6
Strategi	6
Organisation	7
Medlemsaktiviteter	7
Interessevaretagelse	8
Handleplan	8
Repræsentantskabsmøde	12
Landsstyrelsesmøder	12
Forretningsudvalgsmøder	12
Forberedelse af Foreningen NORDENs 100-års jubilæum 2019	14
Foreningen NORDEN initiativer	15
Arbejdsmarkedsorganisationerne	15
Kulturinstitutioner støtter op	16
Andre aktører der deltager i fejringen	16
Landet rundt – Kommunerne	17
Norden NU og jubilæumsmagasinet Nordiske	18
Tillidsmandsdag	20
Foreningen NORDENs skolearbejde	20
Øresundsmiljøskole - Grøn skole	22
Norden i Skolen - idekatalog	23
Morgengry	23
Nordisk forfatterbesøg 2018	23
Organisation	25
Fremtid	25
Mål	26
Behov og formål	27
Aktiviteter	28
Målsætning	28
Tiltag i Projektet	29
Uddannelse af frivillige	29

Kurser for landets lærere	31
Øget Nordisk fokus for de lærerstuderende.....	31
Resultater af projektet.....	32
Nordisk Litteraturuge 2018	32
Nordjobb.....	33
Venskabsbysamarbejdet	41
Hallo Norden bliver til Info Norden	43
Samarbejde med fonde	45
Foreningerne Norden (FNF).....	45
LANDSSTYRELSE 2018	49
Formænd 2018.....	50
Medlemstal pr. 31. december 2018	52



Forord

2018 var i høj grad præget af forberedelserne til fejringen af Foreningen NORDENs 100-års jubilæum 2019. I forbindelse med fejringen er der fokus på at få mere synlighed om værdien af det nordiske samarbejde i de seneste 100 år, værdien af samarbejdet i dag og visionerne for samarbejdets fremtid. Og så har vi haft blikket stift rettet mod en større synlighed af foreningen og dermed mulighederne for at trække nye medlemmer til.

Vi har allieret os med et meget professionelt kommunikationsbureau med henblik på synlighedsdelen. Her udnytter vi alle platforme til at komme ud med vores budskab, radio, tv, den trykte presse og de sociale medier. Og for at sætte turbo på medlemsanskaffelsen vedtog repræsentantskabet i 2018 at indføre et særligt gratis jubilæumsintromedlemskab for nye medlemmer i 2019. Det følges så op af en kampagne på de sociale medier, en særlig jubilæumshvervefolder og en aktiv distribution af det jubilæumsmagasin, som udkommer i jubilæumsåret.

I 2018 fik vi lagt grundlaget for den helt store fællesnordiske fejring af det folkelige nordiske samarbejde ved en gallaforestilling i DR's Koncertsal med transmission til alle de nordiske lande. Gallaforestillingen blev sat til salg i december 2018 og var stort set udsolgt på et splitsekund. Det undrede alle vores samarbejdspartnere, men de der kender folkelige foreninger vil vide, at medlemmerne meget gerne vil deltage i fejringen af deres forening. Her kommer det virkelig til udtryk, at en folkelig forening er en "vi"-sag og ikke en "jeg"-sag. Det får det bedste frem i folkestyrets fundament: det er et folkestyre.

Vi må erkende, at vores folkestyre er i forandring. Den brede folkelige samfundsdebat, som tidligere fandt sted gennem idepolitiske folkelige foreninger som f.eks. Foreningen NORDEN skabte en sammenhængskraft, som de nye sociale medier ikke har formået at skabe endnu. Mange føler sig overset, hvilket desværre også i flere tilfælde giver sig udslag i en opgivenhed, som i visse tilfælde får folk til at vælge populistiske strømninger både til højre og til venstre. Norden har gennem over 100 år udviklet et bredt favnende folkestyre, hvor nordboerne følte sig inkluderet i de samfundsmæssige beslutninger. Vi kan nu se de populistiske strømninger ramme alle de nordiske lande. Man kan håbe, vi i tide kan få åbenhed, nærhed og sammenhængskraften tilbage på sporet, og her kunne det være en ide, at tage den dagsorden op i nordisk perspektiv. Vi har de samme rødder med levende folkestyre, og vi har i dag de samme udfordringer.

Danmark har formandskabet for det nordiske regeringssamarbejde i 2020, og vi har peget på, at denne dagsorden kan tages op i forbindelse med formandskabet, som vi allerede i 2018 påbegyndte samtalerne med Ministeren for nordisk Samarbejde om. Vi mener, at Danmark bør fremlægge en ambitiøs plan. Hovedambitionen bør være at fremme de nordiske landes samarbejde om virkeliggørelsen af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Indadtil skal vi arbejde for at komme verdensmålene nærmere gennem et gedigent samarbejde og udadtil skal vi arbejde for, at ambitionerne lykkes på internationalt plan. Når det drejer sig om bæredygtighedsmålene og klima er

Norden i forvejen i førertrøjen, som andre lande misunder os. Så vi kan gøre det med høj grad af troværdighed.

Og vi må ikke glemme, at især de unge ser med utryghed på fremtiden og de miljøkonsekvenser de står overfor, hvis vi ikke tager de rigtige politiske beslutninger nu. Skoleelever går på gaden over hele verden, for at få politikerne i tale, og de råber på handling. Dem skal vi lytte til. Deres dagsorden er fremtidens dagsorden.

I det hele taget skal vi bruge det nordiske samarbejde effektivt, når vi arbejder europæisk og internationalt. Sammen er vi på mange områder et forbillede for andre: Vores sociale velfærdsmodel med det kollektive ansvar for de svageste har præget debatterne i lande som USA, Frankrig og Tyskland. Vores arbejdsmarkedsmodel har bevist sin styrke i kriseårene efter finanskrisen i 2008, og det har andre også lagt mærke til. Vores grønne omstilling er et brand, som vi skal passe godt på. Andre lærer af den og kan dermed være med til at gøre verden grønnere, og vores industrier er stærke på dette område.

Hver for sig kan vi nemt blive overset, men sammen står vi stærkt.

Norden skal ikke være et appendiks på den udenrigspolitiske dagsorden i vores lande, men skal bruges effektivt som et instrument til at opnå udenrigspolitiske resultater. For vores egen skyld og for at opnå en bedre verden.

Foreningen NORDENs lokalafdelingers mange aktiviteter fremgår af de enkelte lokalafdelingers beretninger. Vi har kunnet observere, at der er mange, gode og interessante arrangementer rundt omkring i landet. Sammenlagt arrangerer lokalafdelingerne omkring 400 arrangementer med ca. 12.000 deltagere. Det er ganske imponerende. Uden de mange aktiviteter, var vi ikke nogen folkelig forening. Vi har også i 2018 fået 580 nye medlemmer, hvilket er 33 flere end i 2017. Den øgede fokus på de sociale medier de senere år har medført, at vi i 2018 har fået 152 medlemmer på online tilmelding, igen en fremgang på 16 mere end i 2017. Vi vil i de kommende år styrke indsatsen på dette felt, da det kan give mange nye medlemmer, som er interesseret i at støtte den nordiske sag og aktivt deltage i debatten om fremtidens nordiske samarbejde på de sociale medier.

Lokalafdelingerne styrker den folkelige forening gennem medlemsnære aktiviteter, landsforeningen holder gang i den idepolitiske udvikling. På begge punkter ser vi en fremgang. Lille, men det er trods alt bedre, end når det går den anden vej.

Foreningen NORDEN arbejder politisk, men er en bred idepolitisk forening, der har det ypperste formål at styrke det nordiske samarbejde indadtil og udadtil. Jeg synes, at vi evner den svære kunst både at være politiske og brede samtidig. Det er en linedans, som foreningen har evnet i årtier.

Endnu engang tak til alle, der hjalp til – ikke mindst de næsten 800 aktive tillidsfolk, som bærer foreningen rundt om i det ganske land, i lokalafdelinger, i kredsene og på landsplan.

Peter Jon Larsen
Generalsekretær

LANDSFORENINGENS ORGANISATION

Strategi

Med baggrund i foreningens formålsparagraf, som lyder

Foreningen NORDEN, dansk forening for nordisk samarbejde, har til formål på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil

ønsker foreningen af styrke den idepolitiske profil på nordisk, nationalt og lokalt plan.

Det nordiske samarbejde er mere i fokus i disse år, hvor flere og flere anerkender, at det nordiske samarbejde

- er et vigtigt instrument for dansk værdipolitik i forbindelse med globaliseringen
- kan forstærke de enkelte landes konkurrenceevne på de internationale markeder
- kan sikre lavere omkostningerne i vores offentlige produktion uden at det går ud over kvaliteten for eksempel på sikkerheds- og forsvarsområdet.

Foreningen NORDEN ønsker at påvirke de formelle samarbejdsfora til at udvikle mere regionalt nordisk samarbejde i takt med erkendelsen af at et fælles Norden har langt større muligheder i en globaliseret verden, hvor nationalstaternes rolle forandres og regionernes rolle forstærkes.

Foreningen er optaget af de ideer, der på det seneste er kommet om en nordisk union eller forbundsstat. Udviklingen går meget stærkt, og vi ønsker at de nordiske lande aktivt påvirker den internationale og europæiske udvikling med en nordisk vinkel.

Forholdene i Arktis er et vigtigt emne for Norden, både når det gælder sikkerhedspolitiske, infrastrukturelle og miljømæssige udfordringer.

Et er sikkert: det nordiske samarbejde byder qua sin unikke folkelige legitimitet, sit enestående værdifællesskab og sit historiske engagement i internationalt samarbejde og deraf fraværet af protektionistiske foranstaltninger på gode forudsætninger for at spille en central rolle i en global dagsorden.

Foreningen NORDEN har gennem de senere år drejet organisationen i en retning, hvor indhold er vigtigere end formen. Organisatoriske forandringer skal derfor ske på grundlag af en indholdsmæssig nødvendighed.

Foreningen NORDEN fastlægger i Strategien sine visioner og mål for foreningens fremtidige organisation, medlemsaktiviteter og interessevaretagelse.

Organisation

Vision

Foreningen NORDEN er organiseret således, at alle led i organisationen arbejder med udvikling af foreningens grundlæggende ide.

Mål

- Foreningen NORDEN er organiseret i lokalafdelinger, kredse og landsforening
- Der skal være etableret lokalafdelinger i alle kommuner
- Organisationens enkelte led skal have tydelige opgaver, og kommunikationen i organisationen skal være åben og direkte
- Landsstyrelsen nedsætter udvalg, der kan være sagsforberedende på organisatoriske områder og ad hoc-udvalg, der kan være sagsforberedende på mere aktuelle politiske områder, herunder udviklingen af det nordiske samarbejde indadtil og udadtil

Medlemsaktiviteter

Vision

Foreningen NORDEN understøtter og fremmer alle former for medlemsaktiviteter, der har til formål at styrke forståelsen for det nordiske arbejde og den nordiske ide

Mål

- Foreningen NORDEN skal ud over hele landet tilbyde et varieret tilbud af arrangementer af nordisk relevans inden for kultur og samfundsforhold
- Skole- og biblioteksmedlemmer skal understøttes bedst muligt i deres arbejde med formidling af nordisk natur og kultur samt historie, samfundsforhold og fællesskab bl.a. gennem udbygningen af fællesnordiske værktøjer

Interessevaretagelse

Vision

Foreningen NORDEN skal fremme opbakning for den nordiske sag gennem debatskabelse, information og konkrete projekter

Mål

- Foreningen NORDEN skal anvende sin folkelige platform til at fremme aktuelle nordiske samarbejdsopgaver over for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Dette arbejde skal foregå i samråd med FNF.
- Debatskabelse, information og konkrete projekter gennemføres i samarbejde med folkelige og politiske organisationer - og i et fællesnordisk perspektiv
- Landsstyrelsen drøfter politik med det dobbelte formål at udvikle det nordiske samarbejde og sikre mediernes interesse for samme.
- Den eksterne kommunikation skal være debatskabende i sin form og i sit indhold. Indholdet skal bygge på drøftelser og vedtagelser i Repræsentantskabet og i Landsstyrelsen.

På baggrund af ovennævnte visioner og mål udarbejdes der årlige handleplaner til behandling i Landsstyrelsen, som grundlag for det konkrete budgetarbejde.

Handleplan

Vedtaget af landsstyrelsen 28. oktober 2017.

Handling	Konkrete aktiviteter	Tidshorisont
Foreningens idegrundlag drøftes på alle plan i foreningen, så vi i langt højere grad skønner på, at det nordiske samarbejde er noget unikt - set i globaliseringsperspektiv	1. Foreningen vil forsøge at skærpe synligheden i medierne omkring nordiske forhold og foreningens rolle i den sammenhæng. 2. Til landsstyremøder vælges et tema, der kan belyse elementer i foreningens idegrundlag. 3. Der bringes artikler i Norden NU, som kan uddybe foreningens idegrundlag. 4. Lokalafdelinger opfordres til at tage emner op med relation til foreningens idegrundlag.	Dato for landsstyremøder Hvert nummer af Norden NU bringer mindst en artikel med

	Opfordringer kan med mellemrum bringes i Tillidsmandsinfo og ved det årlige tillidsmandsmøde.	udgangspunkt i foreningens idegrundlag. Med jævne mellemrum
Der arbejdes på flere planer for at få politisk gehør for et større statstilskud til Foreningen NORDEN	1. Problematikken nævnes ved passende lejligheder over for politikere.	I forbindelse finanslovsdrøftelser
Der arbejdes på flere niveauer med at få projektvirksomheden i gang igen	1. Når der er nye projekter i sigte skal forretningsudvalget beslutte om foreningen skal søge om at få administrationen tildelt.	Når mulighederne opstår
Der sættes fokus på Nordjobb med henblik på at sikre større deltagelse af danske unge i Nordjobb og til fortsat at udbygge tilbuddet af relevante arbejdspladser til unge fra de nordiske lande	1. Nordjobbkonsulenten kontakter relevante lokalafdelinger med henblik på at samarbejde om at skaffe arbejdspladser til Nordjobbere udefra. 2. Lokalafdelinger uddeler materiale om Nordjobb på steder hvor der kommer unge mennesker (Skoler, klubber, uddannelsesinstitutioner mv.). 3. Der igangsættes en drøftelse af, hvordan lokalafdelingerne i højere grad kan medvirke til – og få gavn af – Nordjobb.	Forår Forår Løbende
Kommunikation og udbygning af sociale medier og online marketing	1. Landsforeningen vil arbejde for, at der bliver en bedre sammenhæng mellem foreningens blad, hjemmeside og brugen af sociale medier og online marketing. 2. Landsforeningen arbejder for en udbygning af samarbejdet med de andre Nordenforeninger på alle dele af kommunikationsvirksomheden, herunder opbygningen af et fællesnordisk nettidsskrift. 3. Landsforeningen sikrer via den fællesnordiske skolehjemmeside, at der	Løbende Løbende Løbende

	formidles nyheder og relevante undervisningsforløb til skolerne, som også via hjemmesiden kan etablere kontakt til venskabsklasser i andre nordiske lande.	
Landsforeningen sikrer, at der formidles information og materialer til skoler og biblioteker om Morgengry og Skumringstid	1. Landsforeningens uddannelsesudvalg søger indflydelse på tidsplanen vedrørende fastlæggelse af temaer og udvalg af tekster. 2. Når materiale og tekster foreligger giver uddannelsesudvalget melding til medlemsskoler og biblioteks-medlemmer. 3. Uddannelsesudvalget søger at udbrede kendskabet til biblioteksugen til skoler og biblioteker, der ikke er medlemmer.	Materiale skal være klart først på året Tidligt forår Efter sommerferien
Landsforeningen støtter og yder bistand til lokalafdelinger, der ønsker hjælp i forbindelse med ændringer i venskabsbysamarbejdet på grund af kommunalreformen og varetager kontakten til Kommunernes Landsforening på dette område	1. Sekretariatet fortsætter kontakten med KL om venskabssamarbejdet. 2. Lokalafdelinger i kommuner, der har afbrudt det officielle venskabssamarbejde, støttes i at opretholde forbindelse til lokalafdelinger i tidligere venskabsbyer. 3. Foreningen NORDEN arbejder nationalt og lokalt på at inddrage det lokale foreningsliv mere i det nordiske venskabs-samarbejde.	Løbende Løbende Løbende
Foreningen NORDEN fylder 100 år i 2019	1. Foreningen har nedsat et udvalg, der skal forberede aktiviteter i forbindelse med jubilæet. 2. Jubilæets fokus skal være på det idepolitiske og fremad-rettede. 3. Der skal lægges op til høj grad af eksponering af foreningen i 2019 på lokalt, nationalt og nordisk plan.	Lokalafdelinger og kredse inddrages 2016 – 2019 2019
Der gennemføres nordisk forfatterturne	1. Projektet gennemføres i samarbejde med et afgrænset	Løbende

	områdes skoler og forenings lokale eller regionale struktur.	
Nordisk kulturuge	1. Foreningen NORDEN samarbejder med Rødding Højskole om gennemførelsen af en Nordisk kulturuge.	Hvert år
Ny folkeskole	1. Foreningen markedsfører sit skolemedlemskab over for nye potentielle skolemedlemmer. 2. Lokalafdelingerne modtager nu halvdelen af skolemedlemskontingentet, hvilket betyder et større fokus – også lokalt – på folkeskole- reformens nye muligheder for det lokale foreningsliv.	Løbende
Civilsamfundets involvering i de officielle nordiske organers beslutningsforberedelse	1. Foreningen NORDEN arbejder sammen med de øvrige Norden-foreninger for at inddrage de nordiske civilsamfundsforeninger i beslutningsforberedelsen.	Løbende
Folkemødet på Bornholm	1. Der tages initiativ til at opprioritere Foreningen NORDENs synlighed på folkemøderne på Bornholm. 2. Der tages særlige initiativer i forbindelse med Folkemødet på Bornholm og folkemøderne i de andre nordiske lande i forbindelse med foreningerne NORDENs jubilæer i 2019	Løbende 2019

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmødet blev **lørdag den 26. maj 2018 kl. 10 – 16 i Vejle**.

Regnskaber, kontingent og kontingentfordeling og budgetter blev vedtaget. Landsstyrelsen blev konstitueret (fremgår under afsnittet Landsforeningens organisation i personer og tal). Referatet findes på hjemmesidens afsnit for tillidsfolk.

Landsstyrelsesmøder

I 2018 blev der afholdt tre landsstyrelsesmøder, nemlig den 17. marts, 26. maj og 6. oktober. Referaterne er tilgængelige på Foreningen NORDENs hjemmesides afsnit for tillidsfolk.

Forretningsudvalgsmøder

Forretningsudvalget bestod i 2018 af følgende medlemmer: **Mogens Jensen** (landsformand), **Marion Pedersen** (næstformand), **Aage Augustinus** (indtil maj 2018), **Birte Fangel**, **Grethe Hald** (fra maj 2018), **Bent Jensen**, **Susanne Prip Madsen** og **Merete Riber**.

Der blev holdt tre forretningsudvalgsmøder i 2018, nemlig den 21. februar, 3. maj, 19. september og 5. december. Der henvises til referaterne på hjemmesiden.

Udvalgsstruktur 2018

Foreningen NORDENs udvalg nedsættes af landsstyrelsen (jf. §11, stk. 5). Udvalgene har ingen selvstændig beslutningskompetence, men har indstillingsret over for landsstyrelsen på de områder, landsstyrelsen har bedt dem varetage.

Forretningsudvalget varetager assisteret af Landskontoret de daglige forretninger med ansvar over for Landsstyrelsen. Formanden leder møderne. I tilfælde hvor formanden har forfald, bliver mødet ledet af næstformanden. Der afholdes møde i forretningsudvalget mindst fire gange årligt samt når landsformanden eller mindst to medlemmer af forretningsudvalget ønsker det. Dagsorden med tilhørende bilag samt eventuelle indstillinger udsendes mindst otte dage før afholdelsen af forretningsudvalgsmødet. Dagsordenen skal hver gang indeholde punkter som løbende sager, FNF og økonomi. Til økonomipunktet vedlægges kvartalsvise budgetopfølgninger med oplysning om foreningens likviditet. Forretningsudvalget er ansvarligt for udarbejdelse af regnskab og budgetter. Forretningsudvalget følger foreningens økonomi herunder at projekter gennemføres i henhold til de indgåede aftaler. Generalsekretæren er sekretær for forretningsudvalget. Det tilstræbes at beslutningsreferatet indenfor 14 dage lægges på foreningens hjemmeside. Forretningsudvalget får referatet til gennemsyn en uge, hvorefter det - i fald der ikke er kommentarer - lægges på foreningens hjemmeside. Ved eventuel stemmelighed ved afstemninger i forretningsudvalget er mødelederens stemme udslagsgivende. Forretningsudvalget er beslutningsdygtigt, når et flertal af forretningsudvalgets medlemmer er til stede, når beslutningerne træffes. Forretningsudvalget kan indstille til landsstyrelsen at nedsætte arbejdsudvalg og indkalde særligt sagkyndige personer i forbindelse med bestemte sager på dagsordenen. Særligt sagkyndige kan kun deltage i behandlingen af de(t) relevante punkt(er) på dagsordenen. I forbindelse med deltagelse i Forretningsudvalgsmøder dækkes transportomkostninger. I udgangspunktet dækkes transportomkostninger med op til 2.

klasse tog samt pladsbillet. Hvis helt særlige forhold taler for det, kan der efter forudgående individuel vurdering, dækkes transportudgifter til anden transportform. Ved kørsel i egen bil dog kun hvad der svarer til statens laveste takst. Hvis et møde aflyses, så rabatterede billetter ikke kan refunderes, refunderer landsforeningen indkøbte billetter.

Medlemmer: Mogens Jensen (landsformand), Marion Pedersen (næstformand), Aage Augustinus (indtil maj 2018), Birte Fangel, Grethe Hald (fra maj 2018), Bent Jensen, Susanne Prip Madsen og Merete Riber.

Foreningen NORDENs Uddannelsesudvalg. Uddannelsesudvalgets opgave er at sikre og udbygge kontakten til nuværende og fremtidige skole- og biblioteksmedlemmer. Udvalget skal sikre, at lokalafdelingerne i højere grad involveres i Den Nordiske Biblioteksuge. Udvalget foretager en lovovervågning som sikrer, at Foreningen NORDEN kan afgive høringssvar, når der fremsættes lovforslag, som har betydning for de nordiske elementer i dansk lovgivning inden for skole- og biblioteksområdet. Udvalget skal undersøge samarbejdsmulighederne med lærerseminarierne og projekt Sprogpiloter med henblik på at kunne understøtte hinanden i at nordiske tekster og det nordisk sprog bliver et naturligt element i undervisningen. Udvalget skal følge udviklingen i nordiske lærerudvekslinger og venskabsskoleklasser og komme med forslag til hvordan området kan udbygges. Foreningen modtager et beløb fra Undervisningsministeriet og har fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Arbejdet har to primære formål: dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold, dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold. Af Helsingforsaftalen fremgår regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ” I overensstemmelse hermed står der i bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk: ”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab” Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes: ”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”. Foreningen NORDEN bistår med at udfylde disse rammer.

Uddannelsesudvalget har, ud over skoleopgaven, også opgaven med den nordiske biblioteksuge, de sprogopgaver, der tidligere lå i Sprogudvalget, samt det kulturelle samarbejde. Udvalget sammensættes med en person fra forretningsudvalget, en eller flere lærere, en eller flere bibliotekarere samt Foreningen NORDENs repræsentant i Dansk Sprognævn. Udvalget betjenes af landskontorets skolemedarbejder, pt. generalsekretæren.

Medlemmer: Merete Riber (formand), Lisbeth Bjørn Hansen (indtil maj 2018), Bodil Porsbjerg, Maria Frey Sjøblom (fra maj 2018) og Marion Pedersen er tilknyttet udvalget, da hun sidder i Dansk Sprognævn, som Foreningen NORDENs repræsentant.

Foreningen NORDENs Jubilæumsudvalg. Der er nedsat et jubilæumsudvalg – men med fokus på det idepolitiske. Foreningen NORDEN bliver 100 år i 2019. Foreningen NORDEN blev startet i Danmark, Sverige og Norge 5 måneder efter afslutningen af 1. verdenskrig, som en fredsbevægelse. Foreningerne NORDEN blev to gange indstillet til Nobels Fredspris, for foreningernes arbejde for at skabe internationale relationer, der kunne modvirke krig og ufred. Vi foreslår, at vi med udgangspunkt i jubilæet markerer os, som en forening, der har rødder i fortiden, men også bud på nutiden og fremtiden. Et udvalg, der suppleret med gode folk udefra, kan igangsætte en idepolitisk

og fremadrettet debat, hvor vi ønsker at inddrage alle foreningens led. Enkeltmedlemmer, lokalafdelinger og kredse skal være med til at give deres bud på fremtiden. Så vil vi samle alle de gode ideer, og på 100-året fremlægge et omfattende og visionært program om fremtidens nordiske arbejde. Grundforudsætningen er allerede klar: det skal fortsat bygge på folkelighed. Et samarbejde, der er rodfæstet. Et samarbejde med bred folkelig appel. Men ud fra den forudsætning, kan alt komme i spil. Vi skal markere 100-års jubilæet kulturelt og idepolitisk. Vi skal have en fest og invitere gode venner af foreningen med til festen. Vi skal vise, at NORDEN er for alle. Kendte og ukendte, unge og gamle. Udvalget skal arbejde frem til og med 2019 og fremlægge på repræsentantskabsmødet maj 2017 en overordnet plan for forberedelsen, inddragelsen og gennemførelsen af jubilæumsaktiviteterne.

Medlemmer: Mogens Jensen (formand), Marion Pedersen, Line Barfod, Lars Barfoed, Svend Tychsen og formanden for Foreningen NORDENs Ungdom.

Udvalgenes referater ligger på foreningens hjemmeside. Praksis har været, at udvalgene kommer med sine indstillinger, der gennem publiceringen er til rådighed for landsstyrelsen, samt at udvalgsformændene kort redegør for udvalgenes arbejde på landsstyrelsesmøderne – hvis ikke landsstyrelsen specifikt vender sig mod indstillingerne, vil de derefter blive implementeret. I landsstyrelsens eget kommissorium fremgår i afsnit 7, at for de af landsstyrelsen nedsatte udvalg vedtager landsstyrelsen kommissorie og løbetid for hvert udvalg. Forretningsudvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Forberedelse af Foreningen NORDENs 100-års jubilæum 2019



Ambitionsniveauet er højt, når det gælder at skulle markere Foreningen NORDENs 100-års jubilæum i 2019. Landsformanden Mogens Jensen, jubilæumsudvalget, jubilæumsårets ambassadører, landskontoret og ikke mindst lokalafdelingerne har igennem et 2018 arbejdet for, at markeringen vil give nordisk genlyd.

I Norden NU, der udkommer den primo april 2019, vil der været et udførligt program, og der vil løbende komme arrangementer på den elektroniske jubilæumskalender på www.foreningen-norden100.dk/arrangementer.

I denne artikel vil vi løfte sløret for et udpluk af jubilæumsarrangementerne og -projekterne.

Jubilæumsdagen den 15. april 2019

Nordens synlighed på den globale arena er udgangspunktet for en jubilæumskonference i Fællessalen på Christiansborg den 15. april, udgangspunktet er FN's verdensmål 2030.

Om aftenen den 15. april danner DR's Koncerthus rammen om en stor kulturel begivenhed med et ambitiøst nordisk kulturelt program. Her deltager ledelserne fra vores nordiske søsterforeninger.

A. P. Møller Fonden har doneret 2,5 mio. kr. til denne begivenhed, der således transmitteres direkte på DR-K og på den andre nordiske landes public-service stationer. Titlen på forestillingen er Dejlig er Norden. Medlemmerne af Foreningen NORDEN vil kunne købe billetter til en favorabel pris.

Foreningen NORDEN initiativer

Med sang vil vi fejre det nordiske samarbejde. Et af de store nordiske projekter, der er initieret af Foreningen NORDEN Danmark, er projektet Stemmer Bygger Bro og med en helt central del af projektet 1.000.000 Synger Nordisk.

Fejringen sker her ved, at vi samler hele Norden i sang. Med sang bygger vi bro på tværs af de nordiske lande og sprog, og hylder, styrker og puster liv i det nordiske folkelige samarbejde. Projektet omfatter et stort antal brede sangarrangementer og koncerter op til og under Aarhus Festuge.

Den storstilede nordiske korkoncert, Stemmer fra Norden, der skal opføres i Musikhuset Aarhus under Aarhus Festuge 2019 samler flere af de bedste rytmiske og klassiske kor fra hele Norden, og korene skal optræde både hver for sig og i nye blandede konstellationer. Fællessangen er en vigtig del af koncerten, og i flere sange samles alle deltagende kor og publikum i et kæmpekor.

Kæmpekoret spiller især en vigtig rolle for den del af koncerten, hvor Norden samles i én stor fællessang. Dette sker via tv-transmission eller streaming til storskærme rundt omkring i hele Norden, hvor de lokale koraktører i samarbejde med Foreningerne NORDENs lokalafdelinger samler folk i alle aldre for at synge tre kendte sange på tre nordiske sprog.

Målet er at engagere én million mennesker i projektet, der er den ultimative fødselsdagssang til Foreningerne NORDEN. Vi vil placere storskærme i mindst tre større byer i hvert af de nordiske lande, og derudover samle folk på skoler, museer o.l. over hele Norden. For at øge følelsen af at synge sammen med hele Norden, laver vi et digitalt og visuelt "sangkort" med oversigt over alle de steder, hvor folk er samlet om at synge med på fællessangen. Sangene er "I skovens dybe stille ro", "Vem kan segla förutan vind" og "Kringsatt av fiender". Sangene arrangeres i nye korsatser af Jens Johansen, dirigent for Vocal Line og anerkendt som én af Danmarks dygtigste korledere.

Den store fællessang finder sted 7. september 2019. Nordisk Kulturkontakt har bevilget 500.000 kr. til projektet, sammen med de 150.000 kr. vi har fået bevilget fra Nordisk Kulturfond er vi meget tæt på målet, men afventer stadig svar fra et par fonde, for at vi kan udfolde projektet, så det står mål med vores ambitionsniveau.

Arbejdsmarkedsorganisationerne

Den 22. januar 2019 offentliggør ILO rapporten fra Global Commission om fremtidens arbejdsmarked. Formænd for kommissionen er den svenske statsminister Stefan Löfven og den sydafrikanske præsident Ramaphosa. Emnet foreslås gjort til genstand for en nordisk konference i efteråret 2019 på Christiansborg med tre temaer; Er fremtidens arbejdsmarked en udfordring for den nordiske model? Hvem skal regulere fremtidens arbejdsmarked? og Er velfærdssamfundet under afvikling i fremtidens arbejdsmarked?

HK, LO og Dansk Metal og Nordisk Ministerråd har meddelt, at de foreløbigt er positive i forhold til at indgå i projektet. En forudsætning for at Nordisk Ministerråd kan indgå er, at arbejdsgiversiden

er repræsenteret, og vi er indgået i dialog med Dansk Industri, om de vil deltage som medarrangør.

Kulturinstitutioner støtter op

Velvilligheden, som vi har mødt, når vi har mødt med kulturinstitutioner har været stor. Et af de arrangementer, der er kommet ud af disse møder, er en nordisk portrætkonkurrence på Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot. Mette Skougaard, direktør for museet udtaler i pressemeddelelsen om konkurrencen "Portrætter er med til at binde os sammen med mennesker på tværs af tid og sted. At se på portrætter får os til at reflektere over, hvad identitet, individualitet og den menneskelige tilværelse rummer af muligheder og begrænsninger". I Foreningen NORDEN ser vi kulturen, som det kit der binder os sammen i Norden, og er meget glade for initiativet.

På Statens Museum for Kunst er efterårets hovedudstilling et resultat af et dansk svensk samarbejde, udstillingen *Dansk Guldalder* er lavet i tæt samarbejde med Nationalmuseum i Stockholm, Sveriges nationale kunstmuseum, og viser den danske guldalder set fra et svensk perspektiv. Museet har tilbudt at lave omvisninger, dels i den faste samling med nordisk fokus, dels i tilknytning til udstillingen Dansk Guldalder med særligt henblik på det dansk-svenske perspektiv.

På Nationalmuseet har vi fået stillet en af deres Historiske Morgener til rådighed til jubilæumsmarkeringen.

Også Kasper Holten, direktør for Det Kgl. Teater er interesseret i at deltage i fejringen. Teatret har indgået et samarbejde med Foreningen NORDEN blandt andet ved at lade Foreningen råde over en af teatrets traditionsrige Politiske Saloner i Skuespilhusets Foyer, hvor vi selvklart vil sætte fokus på nordisk samarbejde.

Det Kgl. Teater har også tilbudt, til jubilæumsarrangementet i DR's Koncerthus den 15. april, at vise et uddrag af danseforestillingen *The Society of lost Souls*.

Nordisk dramatik og en debat om køn og magt vil være tema for et jubilæumsarrangement på Det Kgl. Teater i marts i forbindelse med repremieren på Strindbergs *Frøken Julie*, instrueret af den svenske instruktør Staffan Valdemar Holm. Den svenske ambassade er vært for arrangementet, der inkluderer en paneldebat og en efterfølgende modtagelse, og er ambassadens bidrag til fejringen af Foreningerne Nordens 100-års jubilæum.

På Odense Teater er vi i drøftelser om at gøre Astrid Lindgrens *Mio min Mio* til genstand for en samtale om nordisk børnelitteratur.

Andre aktører der deltager i fejringen

Og så har en lang række aktører meddelt, at de gerne vil markere jubilæet ved at komme på jubilæumsprogrammet, blandt andre Live Art Danmark/Live Art Games, der på Nordkraft i Aalborg står for et rollespil for unge mellem 15-18 år fra Danmark, Finland og Sverige, de unge udvikler spillet under ledelse af professionelle kunstnere og vil vise moderne interaktive kunstformater, performances og teater.

Swinging Europe i Herning arrangerer en workshop i Herning under titlen *Young Nordic Stars* med deltagelse af unge musikere fra Danmark, Finland, Grønland og Åland i sommeren 2019, workshoppen efterfølges af koncerter i Herning og i resten af landet.

Nordatlantiske Filmdage i marts 2019 på Nordatlantens Brygge i København er også på jubilæumsprogrammet.

CPH PIX, Danmarks største spillefilmsfestival, holder Nordic Junior Sessions, Let's make some NoJSe! CPH PIX laver sammen tre andre nordiske børnefestivaler, en nordisk filmpakke og på Buster Festival Børnefilmfestivalen i København bliver der vist nye nordiske kort- og spillefilm. Desuden vil der være nordiske "branchetalks". Og så vil en nordisk kortfilmsportal blive lanceret i december.

Dødsdansen af Strindberg er et samarbejdsprojekt mellem Teater Insite (Sverige), Teater Tvazz (Færøerne) & Teatergrad Danmark. I Danmark spiller man 5. - 16. februar 2019. Forestillingen er en moderne interaktiv mad-teaterudgave af Strindbergs Dødsdansen, derfor titlen Dødsdansen 3.0. Forestillingen spiller med varieret vægtning af de nordiske sprog, dog primært svensk og dansk.

Nordiske litteraturfestivaler vil i 2019 blive afholdt blandt andet på Anholt, i Helsingør og i Aalborg.

Landet rundt – Kommunerne

Rundt om i landet håber vi, at borgmestrene, inspireret af et brev fra landsformanden, er i gang med at tænke på, hvilke nordiske initiativer de kan tage for at markere jubilæet. Borgmestrene har fået god hjælp i form af et inspirationskatalog.

En aktivitet kunne være at plante en lille lund med de nordiske træer (bøg for Danmark, birk for Sverige, gran for Norge, ene for Finland og røn for Island), det kunne også være at opsætte et vejskilt med navne, pile og afstande til kommunens venskabsbyer, opkalde en plads eller ny vej noget nordisk.

Derudover opfordres borgmestrene til at bakke op om det folkelige nordiske engagement i deres kommuner ved at støtte foreningslivet til nordiske aktiviteter for folkedansere, sportsudøvere, kor, orkestre, frimærkesamlere, ornitologer og også gerne skoler og ungdomsskoler samt bibliotekerne.

Venskabsbysamarbejdet er centralt i det nordiske samarbejde. I idékataloget foreslår formanden også en fremme af udveksling af unge mellem venskabsbyerne gennem det nordiske udvekslingsprojekt Nordjobb. Andre forslag er; udveksling af journalister og journalistelever mellem lokale medier i venskabsbykredsen, venskabsbypas med rabat til transport, overnatninger og seværdigheder. Sommerhusudlejning i venskabsbyer for medlemmer med rabat. Boligbytte på venskabsbyplan. Fremstilling af postkort med motiver fra venskabsbykæden. Udarbejdelse af en lokal kultur- og fritidsguide. Tilrettelæggelse af fællesnordiske aktiviteter som f.eks. kursus/lejrskoler/erhvervspraktikordninger for forskellige medarbejderkategorier i privat eller offentligt regi, f.eks. brandmandsøvelser.

Vi ved, at mange lokalafdelinger er i gang med at arrangere aktiviteter i samarbejde med kommunerne.

I Kalundborg holder man således i april nordisk kulturmåned finansieret af Kalundborg Bibliotek. Ghita Nørby optræder ved åbningen den 2. april.

Struer Kommune er vært for et venskabsbytræf med tre nordiske venskabskommuner og afholder i den forbindelse en Lydkunstbiennale.

Men også afdelinger og kredse er på vej masser utallige fejring. Vi forsøger at få det fulde overblik i den kalender, vi bringer i NORDEN NU den 3. april. Men allerede nu har Thisted afdelingen planlagt et stort træf over fire dage med koncerter, fællesspisning m.m. og Fynskredsen og de fynske afdelinger holder stort jubilæumsarrangement på Hindsgavl Slot.

Norden NU og jubilæumsmagasinet Nordiske

Norden NU har i de seneste år ændret karakter. Tidligere var bladet præget af referater fra nordiske begivenheder, foreningens organisatoriske møder samt en række afdelingsaktiviteter.

Udviklingen er siden gået i retning af mere stof om de ideer, som foreningen ønsker fremmet og mindre stof om selve foreningens organisatoriske virke. Dermed har bladet flyttet sig fra et mere klassisk medlemsblad til en publikation, der formidler tanker om og eksempler på nordiske samarbejde i meget bred forstand. Der er således i bladet blevet lagt større vægt på foreningens vision og mission end på aktivitetsformidling.

Det virker som om medlemmerne har taget godt imod denne gradvise omlægning. Selvom der ikke er udarbejdet nogen tilfredshedsundersøgelse af Norden NU, har redaktionen oplevet et støt øget antal reaktioner på bladet journalistiske indhold samt bidrag med tip og indlæg.

2018 har i øvrigt været præget af foreningens forestående 100-års jubilæum. På den formidlingsmæssige side, blev kræfterne især lagt på jubilæumsmagasinet 'Nordiske', som udkom den 3. april 2019.

Tanken bag magasinet var følgende, som er uddrag af det redaktionelle koncept som redaktionsgruppen (Svend Tychsen, Jørgen Thomsen, Esben Ørberg) udarbejdede i begyndelsen af 2018. På dette tidspunkt anvendtes betegnelsen 'bog', som dog ved Egmonts mellemkomst blev ændret til magasin. Egmonts medvirken skyldtes landsformandens effektive forarbejde.

Redaktionelt koncept for 'Nordiske':

Medlemsgave

Foreningen NORDEN ønsker med udgivelse af jubilæumsbog 2019 at give medlemmer og omverden opfattelse af en forening i takt med tiden og med respekt for dine rødder.

Derfor skal bogen præges af såvel fortidens milepæle som fremtidsperspektiver.

Den historiske fremstilling (se herunder) har nedslag i en række milepæle for det nordiske samarbejde i almindelighed og Foreningen NORDEN i særdeleshed.

Den aktuelle fremstilling (se herunder) er præget af interview med en række kulturpersonligheder, politikere og andre med et kendskab til Norden og et forhold til Foreningen.

Foreningen og dens historie

Grundfortællingen er en beskrivelse af foreningens udvikling fra tænketank til folkelig organisation, politisk pressionsgruppe og til netværksorganisation. Grundfortællingen er også hovedtræk i medlemsudvikling og i etablering af lokalafdelinger, samarbejdet med kommunerne og konsekvenserne af kommunalreformen, udviklingen i den folkelige opbakning til den nordiske 'sag' målt gennem opinionstal m.m.

Dertil kommer en række kortere sidefortællinger om større, konkrete initiativer. Den historiske del skal perspektivere foreningens historiske indsats og fortsatte relevans.

Nordens mennesker

Den aktuelle fremstilling er præget af interview med en række kulturpersonligheder, politikere og andre med et kendskab/holdninger til Norden og (gerne) et forhold til foreningen.

Magasinet lægger vægt på fortællinger med mennesker, som er bærere af nordiske fortællinger. Om de er danskere eller andre nordiske nationaliteter er underordnet, men det er afgørende, at fortællingerne afspejler mangfoldighed og diversitet i såvel geografi, beskæftigelse, alder og køn. Fortællingerne skal 'lede efter' nordisk identitet og samlet give udtryk for såvel samlende nordiske værdier som nationale forskelle.

Magasinets stil og tone

Som det er fremgået, indeholder magasinet både fremstillinger om Norden og Foreningen NORDEN.

Stil, tone og visuel identitet skal være markant nordisk, hvilket blandt andet udtrykkes i enkelhed uden at blive tamt, fascinerende uden at blive populært, relevant uden at blive påtrængende. Den samlede fremstilling skal være professionel og appellerende i sit udtryk, også over for yngre, potentielle medlemmer. Magasinet skal have almen værdi og dermed virke attraktivt på ikke-medlemmer.

Magasinets tekstindhold, stil og tone skal understøtte Foreningens mål og visioner om øget nordisk samarbejde. Dette udelukker dog ikke kritiske røster om samarbejdets værdi – tværtimod.

Magasinet trykkes i 50.000 eksemplarer, og distribueredes sammen med Norden NU, nr. 2.

Øvrige eksemplarer blev magasineret hos UBD (Ugebladsdistributionen), hvorfra der i årets løb sendes større eller mindre oplag til en lang række begivenheder, hvor Norden vil være i fokus og magasinet derfor relevant og vedkommende for et eksternt publikum, som forventeligt række langt ud over medlemskredsen.

Flagning ved grænsen

Flagningen med de nordiske flag ved landegrænsen kom til på initiativ af politimesteren i Gråsten, Ivar Møller, der i samarbejde med Foreningen NORDEN satte institutionen i værk kort tid efter befrielsen. Foreningen NORDEN var behjælpelig med finansiering af fremskaffelse og vedligeholdelse af flagene, mens politimesteren stillede mandskabet, der skulle hejse og nedtage flagene efter det danske flagregulativ. Ordningen blev etableret ved fem grænseovergange og kørte som beskrevet frem til Schengen-aftalens ikrafttræden 25. marts 2001. Derefter påtog Sønderjyllands Amtskommune sig opgaven ”indtil videre”. I foråret 2002 meddelte amtsborgmesteren, at man ikke længere ville løfte opgaven uden kompensation for de udgifter (kørsel m.v.), som opgaven medførte. Man anså opgaven for at være national, og da man ikke blev kompenseret, blev arrangementet opsagt pr. udgangen af maj 2002. Foreningen NORDEN overtog pr. 15. juni 2002 flagningen med det danske og de nordiske flag ved de fem største grænseovergange i Sønderjylland og sikrede dermed, at flagningen kunne fortsættes efter at Sønderjyllands Amt havde meddelt, at de ikke længere ønskede at varetage opgaven. Efter en

forhandling med Justitsministeren (Lene Espersen) blev vi enige med hende om, at hun gennem hendes politimyndigheder i Gråsten og Tønder stod for flag, flagstænger, vedligeholdelse og forsikringer, mens Foreningen NORDEN modtog et beløb for at varetage flagningen ved grænseovergangene i Kruså, Padborg (Oksevejen), Frøslev (motorvejen), Rudbøl og Sød. Flagningen er gennemført også i 2018.

Tillidsmandsdag

Tillidsmandsdagen for formænd og tillidsfolk blev afholdt lørdag den 17. november 2018 i Vejle med nedenstående program:

10.30 – 11.00	Ankomst
11.00 – 11.45	Norden nu – og i fremtiden v./ Mogens Jensen, landsformand
11.45 – 12.30	Spørgsmål og debat
12.30 – 13.30	Frokost
13.30 – 14.15	Jubilæum, status og muligheder v./ Karen Bue og Peter Jon Larsen
14.15 – 15.00	Samtale ved bordene om de lokale muligheder for at profilere sig i forbindelse med jubilæet.
15.00 – 15.30	Kaffepause
15.30 – 16.00	Spørgsmål og svar om foreningens arbejde lokalt, på landsplan og fællesnordisk v./ deltagerne – debatten styres af Marion Pedersen, næstformand
16.00 – 16.20	Evaluering
16.20 – 16.30	Afslutning

Foreningen NORDENs skolearbejde

Målet med Foreningen NORDENs skolearbejde er at bistå med at leve op til Helsingforsaftalen, som det fremgår af regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om

språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ”

Målet er også at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:

”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”

Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:

”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

Foreningen NORDEN har tidligere fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser

Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Ingen af aftalerne er ændret siden aftalen blev indgået.

Foreningen NORDEN er fortsat parat til at løfte opgaven, og har siden aftalen med

Undervisningsministeriet udviklet skolearbejdet meget på grundlag af de begrænsede midler, der er stillet til rådighed. Foreningen NORDEN i Danmark modtager kun ca. halvdelen af det beløb, som afsættes af de andre nordiske lande til foreningernes skolearbejde, hvilket trods alt hvad vi gør, sætter sig spor. Arbejdet har to primære formål:

- dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold
- dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

Med hensyn til det første, så vejleder foreningen skolerne i brugen af de nordiske støtteordninger til udveksling. Vi opfordrer dem til at bruge puljerne, og vi forsøger at inspirere til pædagogiske forløb, som lever op til ånden i støtteordningerne – og gerne gør endnu mere! Vi vejleder lærere og elever, der har specielle ønsker, lige som vi forsøger at hjælpe med at koble nordiske skoler sammen – oftest med hensyntagen til de historiske bånd mellem byer, der er opbygget gennem det nordiske venskabsbysystem.

Med hensyn til det andet er www.nordeniskolen.org vores skolehjemmeside for lærere og elever. Norden i Skolen er en gratis undervisningsplatform, som giver lærere og elever i alle nordiske landene unikke muligheder for at arbejde på fagområderne ’Sprog og kultur’, ’Historie og samfund’ og ’Klima og natur’ i et nordisk perspektiv. Undervisningsplatform retter sig mod grundskolen og gymnasiale uddannelser, og styrker forståelsen af nabosprogene dansk, norsk og svensk for børn og unge i hele Norden.

Alle fagområder på portalen består af et stort udvalg af spændende undervisningsmateriale (litterære tekster, kortfilm, musik mm.) med tilhørende arbejdsopgaver, som støtter faglige mål i samtlige nordiske læreplaner og etablere samarbejde med en venskabsklasse fra et andet nordisk land. Hjemmesiden er under stadig udvikling, og udviklingen sker i et snævert samarbejde med skolekonsulenterne i de øvrige nordiske foreninger. Foreningen NORDEN spiller en vigtig rolle som et naturligt kontakttled mellem skole og samfund, både lokalt og på nordisk plan.

Hjemmeside fokuserer i øjeblikket på:

- Ideerne bag venskabsklasser og brevveksling, der allerede i mange år har eksisteret mellem skoleklasser på tværs af Norden. Denne pædagogisk virkningsfulde tradition videreføres nu med moderne teknologi. Der vil være mulighed for at skabe kontakt til en nordisk venskabsklasse eller venskabsskole. Siden tilbyder endvidere en solid platform for kommunikation mellem nordiske klasser.
- Inspiration til undervisning i nabosprogene svensk og norsk. Bl.a. præsenteres film, tekster, spil og opgaver.
- Nordisk Skolechat, som er en rotationschat og en spændende måde at møde andre nordiske skoleelever på, mens man øver sine kundskaber i dansk, norsk og svensk. Skolechatten afholdes på udvalgte datoer og har flere tusinde deltagere. Rotationschatten giver elever mulighed for at snakke sammen med andre elever i Norden på en uformel måde. På skærmen vil der være to chatvinduer – man ser sig selv i det ene og en tilfældig nordisk elev i det andet. Knappen «Næste» kan bruges når som helst til at hoppe fra det ene spontane møde til det andet. Alle skoleelever i Norden kan være med, men det kræver at man prøver at snakke dansk, norsk eller svensk.

Læringsportalen består af to hovedområder 'Sprog og Kultur' og 'Klima & Natur', hvormed der er åbnet op for, at også natur- og samfundsfagene kan være med til at styrke den nordiske dimension i undervisningen. Der er i dag over 15.000 lærere i Norden, som har oprettet en profil på Norden i Skolen.

Det er vores ambition, at hjemmesiden løbende vil blive opdateret med flere forslag til nordiske undervisningsforløb inden for de forskellige fag – og vi håber på, at mange lærere vil få glæde af siden, og at lærere vil dele ud af deres egne erfaringer med undervisning i nordiske sprog eller nordiske temaer i det hele taget.

Øresundsmiljøskole - Grøn skole

Foreningen NORDEN i Danmark har udviklet et projekt til naturfagene i folkeskolen sammen med Københavns Kommune og Miljøskolen på Carls Bastion i forlængelse af de nuværende aktiviteter på stedet.

Vi vil lave et pædagogisk oplæg, som kan bruges praktisk i undervisningen og skabe forbindelse mellem klasser, der kan udveksle miljøerfaringer inden for deres geografiske område, herunder foretage miljømålinger og – analyser, som på sigt kan vise (forhåbentlige positive) udviklinger i nærmiljøet. Denne del vil tilstræbe en fastholdelse af brugerne og ikke fokusere på sproget, men udnytte den pædagogiske mulighed, der ligger i at få ”solgt” den sproglige udvikling gennem et konkret samarbejde på et konkret område. I de kommende år er det vores mål at samarbejde med lignende skoler i de øvrige nordiske hovedstæder, i håb om at få udviklet et moderne materiale til brug for naturfagslærere og deres elever.

Øresundsmiljøskolen er de københavnske børns indgang til oplevelser og læring i havnen og havet omkring København. Carls Bastion danner rammer om Øresundsmiljøskolens faciliteter, akvarier og udstyr til havundersøgelser. Børn i alle aldre kan gennem aktiviteter, bevægelse, undersøgelser

og eksperimenter fordybe sig i Øresunds miljø, natur og kulturhistoriske betydning. Øresundsmiljøskolen arbejder med fire hovedtemaer:

- Natur
- Miljø
- Kultur
- Friluftsliv

Tilbuddene er derfor ikke snævert rettet mod undervisningen i natur/teknik eller biologi, men kan indgå i mange af skolens fag og temauger. Ved at inddrage forskellige temaer fanger vi nemlig både de boglige, de kreative og de fysiske anlagte elever og er med til at give både elever og lærere en mere tværfaglig, kreativ og anderledes undervisning, hvor der er rig mulighed for undervisningsdifferentiering.

Norden i Skolen - idekatalog

Norden i Skolen er et idekatalog, som Foreningen NORDEN har udarbejdet, og som distribueres til folkeskolerne rundt om i landet af vores lokalafdelinger. Kataloget har til hensigt at informere og give et aktuelt billede af hvor vigtigt det er at inddrage det nordiske i undervisningen. Som vi ser det bør den nye folkeskolereform give øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog fremover. Situationen er jo ret enkel, uden en aktuel og gerne spændende undervisning om Norden og i nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Foreningen NORDEN har 89 lokalafdelinger over hele landet. I hver afdeling er der mennesker med pædagogiske erfaringer og medlemmer, der kommer fra et af de andre nordiske lande, og derfor har enten norsk eller svensk som modersmål. Det er jo oplagt at invitere ham/hende hen på skolen (eller at man prøver at invitere sig selv) og fortælle om sit hjemland eller læse en god historie på svensk eller norsk.

Morgengry

Foreningen NORDEN gennemførte også 'Morgengry' som en del af Nordisk Litteraturuge, hvor skolerne i hele Norden inviteres til at deltage i højtlesning for børn og unge.

Nordisk forfatterbesøg 2018

I forbindelse med gennemførelsen af Nordisk Forfatterbesøg fik vi kontakt til den svenske forfatter Hanna Gustavsson som var nomineret til Nordisk Råds børnelitteratur pris i 2016.

Det var i dagene mandag d. 1. oktober – torsdag d. 4. oktober at Hanna Gustavsson gæstede Fyn, som vi i år udvalgte til forfatterbesøget. Hun holdt foredrag på fire skoler på Fyn, som var fordelt over de fire dage: Provstegårdsskolen, Paarup Skole, Rosengårdsskolen og Øhavs skolen i Faaborg.

Programmet var fordelt over de fire dage Hanna Gustavsson var i Danmark. Der var kun booket foredrag om formiddagen, hvilket vil sige de resterende timer på dagen kunne bruges af Hanna til

forberedelse eller til at få indtryk af Odense og omegn, hvor lokalafdelingsformand Svend Tychsen var vært for Hanna under sit ophold.

Hver skole deltog med mellem 66 - 130 elever, hvor eleverne var i mellem 6. - 8. klasse dvs. mellem 12 og 15 år.

Som eksempel er her beskrevet det første oplæg på skolebesøget mandag på Paarup skole. Her blev der fremlagt på svensk. Det var tydeligt at eleverne havde svært ved at forstå sproget og der blev da også evalueret mellem Hanna, Svend Tychsen, undertegnede og fremmødte lærere, hvordan man kan få eleverne mere med i fremlæggelsen.

Vi kom frem til at indlægge små pauser under oplægget, hvor én lærer gennemgår på dansk, hvad der blev fortalt og åbner op for spørgsmål til dele, der måske var svære at forstå for eleverne.

Oplægget omhandlede, hvordan Hanna Gustavsson tegner og kommer på historier, der senere hen bliver til bøger. Hun gennemgik passager fra sine bøger og sammenligner dem med, hvor hun finder inspiration fra virkeligheden, hvilke temaer, der har været relevante i de to bøger, men sammenligner også en af sine bøger med den novellefilm, der blev lavet.

Det første oplæg varede kun 30 minutter og i tiden efter, der var sat af til spørgsmål kom der ingen. Derfor nåede oplægget ikke op på de 45 minutter, der var sat af til det. Der var generelt stille under oplægget, men det var tydeligt det var svært for de unge at koncentrere sig om oplægget, enten fordi det var svært at høre, hvad der blev sagt og forstå det, men måske også fordi det var i sådan et stort rum, hvor der var så mange deltagere og det blev mere upersonligt.

Overordnet fik forfatterbesøget en positiv feedback hele vejen rundt.

Lærerne var glade for tilbuddet om at få en svensk forfatter på besøg, der ikke kun kunne være elevernes møde med et af de andre nordiske sprog, men også en forfatter, der laver tegneserier, som på den måde kan inspirere eleverne.

"... Sproget var selvfølgelig en udfordring. Vi havde i ugerne op til besøget arbejdet med norsk/svensk i undervisningen (set kortfilm og læst noveller), hvilket var en god hjælp." – Rosengårdskolen.

"Eleverne var glade for, at Hanna havde billederne på projektoren, det var lettere at følge med denne vej. Flere af eleverne udtrykte, at det var meget svært at forstå hvad Hanna sagde." – Provstegårdsskolen.

Hertil fik Hanna og Svend feedback på hvordan de forsøgte at samle op på dansk i de små pauser der blev lagt ind under præsentationen for at få alle med.

"Det fungerede godt, at der blev opsummeret på dansk indimellem, så vi sikrede os, at alle elever var med." – Rosengårdskolen.

Der var ikke mange mangler, der blev tilkendegivet i selve evalueringen, men der kom da noget konstruktivt, man kan tage med til en anden gang:

"Nogle af eleverne savnede at hilse på Hanna, så hvis forfatteren er med på det, så kunne det måske være en idé at afsætte lidt tid til "meet and greet" efter foredraget." – Rosengårdskolen.

Forfatterbesøget som helhed kan konkluderes at være et vellykket projekt. På trods af sprogbarrieren blev der modtaget positiv feedback om oplægget. Ud fra feedbacken fremgår det at eleverne lærte følgende punkter:

- Øget sprogkundskab til Svensk
- Den kreative proces om hvordan man opbygger en historie fra idé til færdig bog, herunder hvordan man gør brug af ens omgivelser og inspirationskilder.
- Hvordan man arbejder som forfatter
- Moralen om at alt ikke er sort og hvidt, som man måske har en tendens til at tro, når man er teenager.
- At alle har en historie, som er værdifuld og vigtig at fortælle.

Organisation

Foreningens skolearbejde er fortsat organiseret på følgende måde for optimalt at kunne leve op til Helsingfors aftalen og skolelovens intentioner om det nordiske islæt:

Foreningens landsstyrelse har nedsat et Uddannelsesudvalg, ligesom der i forbindelse med landsforeningens skolearbejde er en person til rådighed, der varetager skoleområdet herunder varetage den omfattende telefoniske rådgivning og vejledning af skolemedlemmer og andre lærere, etableringen af brevveksling mellem nordiske skoleklasser, administrationen af udvekslingsrejsemidlerne fra Undervisningsministeriet, herunder tilskudsmidler til islandske højskoleelever, information om øvrige støttemuligheder, tæt samarbejde og koordination med NORDEN-foreningernes skolekonsulenter i Norge, Sverige, Island og Finland, udlån af undervisningsmaterialer til skolemedlemmer, tilrettelæggelse af den danske del af Nordisk Biblioteksuge og Morgengry-arrangementer på tilmeldte skoler/skolebiblioteker, markedsføring af de nordiske sommer- eller ferielejre, samarbejde med andre nordiske fonde, der yder støtte til skolerejser, samt være sekretær for og tilrettelægger af møderne i foreningens Uddannelsesudvalg og foretage servicering af udvalgets medlemmer og af foreningens medlemmer i skoleanliggender m.m.

Fremtid

Foreningen NORDEN har de seneste år haft et stort fokus på skoleområdet, hvor vi via vores fællesnordiske hjemmeside www.nordeniskolen.org løbende har udviklet materiale til lærerne, som de frit har kunnet benytte i deres undervisning. Vi har indtil videre arbejdet ud fra to primære formål:

- Dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold
- Dels at give lærerne vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I Foreningen NORDEN vil vi nu gerne have mulighed for at løfte opgaven yderligere og vi arbejder på at udforme nye og moderne pædagogiske virkemidler, således at vi kan få det nordiske yderligere implementeret i elevernes varierede skoledag, sådan som det også er hensigten i den

fællesnordiske aftale på undervisningsområdet om særligt fokus på undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I vores udarbejdelse har det været vigtigt for os at ideerne stemmer overens med henblik på de givne læringskrav således at:

- Tilbuddene understøtter den normale undervisning
- Tilbuddene passer til fagets læringsmål, således at kompetenceområderne bliver overholdt
- Tilbuddene er noget lærerne og eleverne efterspørger og finder attraktive.

Dette betyder at vores ideer tager udgangspunkt i at læring og leg kombineres - gerne i en tværfaglig kontekst - således at eleverne får mulighed for at lære sprog på alternative måder.

Mål

Foreningen NORDEN har i forlængelse af folkeskolereformen og Den åbne Skole store ambitioner om at koble vores foreningsvirksomhed sammen med folkeskolens arbejde. Dette kræver dog yderligere midler til skolearbejdet, som vi forsøger at skaffe fra fonde og/eller et yderligere beløb fra Undervisningsministeriet, hvor vores ambition er at nå op på samme beløb i tilskud til skolearbejdet, som de andre nordiske landes foreninger modtager fra deres ministerier. Vores ønske er, i forbindelse med foreningens 100-års jubilæum i 2019, at sætte et særligt fokus på dette område. Skolearbejdet har en lang tradition i foreningen, og opprioriteringen medførte også, at vores ønske var at blive samlokaliseret med Danmarks Lærereforening, da vi stod over for at skulle flytte for et tre år siden, og det mål blev opfyldt.

Med den nye folkeskolereform bliver vi introduceret til begreberne understøttende undervisning, inklusion og den åbne skole. Undervisningen bliver derfor i højere grad anvendelsesorienteret, da eleverne får muligheden for at skabe en sammenhæng mellem teori og samfund, og det er netop her, Foreningen NORDENs arbejde og fokus kommer i spil.

Målet skal være at bistå folkeskolerne med at leve op til Helsingforsaftalen, som er de nordiske regerings aftale på det nordiske kulturområde, hvor der under Kulturelt Samarbejde i Artikel 8 står: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ”

Målet er også at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:

”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”

Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:

”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

I Foreningen NORDEN og hos flere forskere er det opfattelsen og erfaringen, at den bedste sprogtilegnelse sker gennem relevante og spændende fortællinger, eller ved praktisk at handle og bruge sproget. Vi ønsker derfor at sætte fokus på uddannelsen i nordiske sprog og kulturer i

folkeskolen. Vi vil gennem en tredelt indsats styrke både indsatsen for eleverne, lærerne og de lærerstuderende.

I skolen og på uddannelsesinstitutionerne vil eleverne opleve en forbedret indføring til de nordiske sprog og kulturer. Sprog læres også gennem oplevelser, og derfor skal samarbejdet mellem skolen og herboende nordiske frivillige styrkes. Frivillige nordiske oplæsere/foredragsholdere der via en kort uddannelse underviser eller oplæser historier på deres modersmål, eller fortæller om deres oplevelse af forskellene landene imellem. Dette underbygges med en IT-plattform udviklet på tværs af lande og kunstnere i Norden som sigter på et kulturelt og sprogligt møde mellem landenes unge skoleelever.

I Danmark findes der over hele landet Naturskoler, der allerede i dag støtter undervisningen i Naturfag i hele skolen. Dette arbejde ønsker vi at kæde sammen i et projekt, hvor vi forsøger at sætte fokus på miljøet i Norden. Forsøget kædes sammen med Miljøskolerne i henholdsvis Norge og Sverige for derved at give eleverne en nordisk dimension og en oplevelse af det fælles ansvar, vi på tværs af landegrænser har for miljøets tilstand. Foreningen NORDEN driver i samarbejde med Københavns Kommune i forvejen Øresundsmiljøskolen på Refshaleøen, og har derfor en del erfaringer herfra.

Mulighederne for oplevelser og samarbejde på tværs af landegrænser er styrket med den nye folkeskolereform. Gennem workshops for landets lærere og lektorer skal de rustes til at finde og opsøge nordiske samarbejder både mellem elever og lærere.

De lærerstuderende skal have muligheden for en dannende studierejse i et nordisk land. En udveksling af klasser, der rejser til Norge eller Sverige for at se og opleve, hvordan den nordiske kultur spiller ind i uddannelsen af lærere i de andre nordiske lande. Dette vil styrke forståelsen af det danske skolesystem og øger den enkeltes studerendes viden om de nordiske lande. De positive oplevelser man får i sin studietid, er med til at forme, hvem man er som lærer.

Behov og formål

Folkeskolereformen giver skolerne unikke muligheder for, igennem understøttende undervisning og tanken om den åbne folkeskole, at opsøge hjælp og støtte til de dele af undervisningen, der kan være svære. Undervisningen i de nordiske sprog og udviklingen af kompetencer til at lytte og forstå norsk og svensk kan være omfangsrigt for den enkelte dansklærer.

Vi vil derfor udnytte de muligheder den åbne skole giver og hjælpe lærerne med at opkvalificerer planlægningen og undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Dette skal ske via uddannelsen af nordiske ambassadører, udarbejdelsen af en relevant IT-plattform samt samarbejdet mellem miljøskolerne i Norden, hvor eleverne vil opleve at være en del af et større nordisk forsøg på tværs af de nordiske lande.

Traditionen om dannelse er stærkt forankret i den danske folkeskole, og hver lærer vil med omsorg de bedste intentioner forsøge at hjælpe hver enkelt elev så meget de kan. Noget af det elever lærer mest af som mennesker er tiden væk fra deres forældre, hvor de på egne ben skal lære at klare sig selv, dette understøttes i et nordisk samarbejde med efterfølgende udveksling/besøg landene imellem. Den nye reform, arbejdstiden og en presset økonomi gør det desværre svært for lærerne at

overskue, hvor man skal starte og slutte i et sådant arbejde. Vi vil derfor med vores workshops hjælpe og understøtte de lærere, der ønsker at udforske de nordiske muligheder, og vejlede og guide dem i hvor de bedst kan sætte ind for at rejse penge, tid og samarbejdspartnere til sådanne projekter.

Unge er i dag meget berejste og forstår ikke altid betydningen af det nordiske samarbejde. Vi vil derfor støtte landets læreruddannelser i deres dannelse af de unge lærerstuderende. De skal forstå vigtigheden af det nordiske fællesskab og hvilken betydning den nordiske kultur og historie har for den danske folkeskole. Dette understøttes via udveksling af undervisere og studerende mellem de nordiske lande.

Aktiviteter

Vores frivillige medlemmer i Foreningen NORDEN, der enten har direkte eller indirekte kommer fra et andet nordisk land, kan uddannes til ambassadører, men skal klædes på til at kunne levere en spændende og relevant undervisning i netop deres (oprindelige) lands kultur, historie eller sprog. Foreningen NORDEN tæller i dag næsten hundrede lokalafdelinger, hvor minimum en fra hver afdeling skal uddannes til at kunne hjælpe skolerne i deres lokale område.

Workshops for lærerne og lektorerne i landet skal laves i et samarbejde med lokalafdelingerne af Foreningen NORDEN, der kan bidrage med kontakter for den aktuelle kommune, samt et lokalkendskab, der gør et nordisk samarbejde relevant for netop den kommune, hvor workshoppen afholdes. Alle kommuner skal tilbydes en workshop, hvor lærere med nordisk/international interesse kan hjælpes og uddannes til selv at kunne finde og tage kontakten til samarbejdsskoler, men også hjælpes på vej med at søge nogle af de midler, der er til rådighed for nordiske samarbejder og dannelsesrejser. Workshopperne skal maksimalt have en længde af en eftermiddag, så de ikke optager for meget af lærernes tid, og så det virker overskueligt for lærere og ledere at afsætte deres tid til.

På første år af læreruddannelsen støttes de unges dannelse gennem almindelig undervisning. Denne undervisning kan bindes sammen og løftes til et højere niveau gennem støtte til en dannende nordisk udveksling. En rejse til en nordisk uddannelsesinstitution hvor de unge kan opleve nordisk kultur og ikke mindst nordisk skoletradition på nærmeste hold.

En praktisk indgang til uddannelse i nordisk sprog og kultur gør forståelsen og nødvendigheden af sproget mere aktuelt. Derfor er det nærliggende at udnytte miljøskolen i København, der er sammenlignelig med Miljøskoler i både Norge og Sverige. Her laves på tværs af landene forsøg, hvor resultaterne udveksles og sammenlignes. Miljøskolerne skal fungere som forløber for resten af landets naturskoler, der efterfølgende kan indgå i samme forsøgsrække og opkvalificerer både forsøget og rækkevidden af sprogundervisningen.

Målsætning

Generelt ønsker Foreningen NORDEN at hjælpe til med at opfylde Helsingforsaftalens mål. Dette skal ske ved at:

- uddanne minimum en Norden ambassadør pr. kommune til støtte, vejledning og ikke mindst spændende undervisning i folkeskolen
- alle skoler i Danmark skal have besøg af en Norden ambassadør, der kan hjælpe den enkelte skole

- skabe en IT-plattform for et fremtidigt sprogligt og kulturelt møde mellem elever på tværs af de nordiske lande
- der tilbydes workshops i alle landets kommuner, hvor lærerne tilbydes støtte og vejledning i forhold til aktuelt undervisningsmateriale, samt de muligheder der allerede ligger i forhold til et nordisk samarbejde på tværs af skoler, og eventuelle dannende skolerejser for landets elever
- udviklingen i skolerne starter ved lærerne, og derfor skal det nordiske fokus på læreruddannelserne styrkes. I det alment dannende fag på læreruddannelsen skal eleverne have mulighed for en dannende studierejse til en uddannelsesinstitution i et andet nordisk land, gerne som udveksling hvor klasserne bytter hverdag
- skabe et øget samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner de nordiske lande imellem, udveksling af lektorer og andre undervisere sikre en spændende og aktuel pædagogisk dimension til uddannelsen
- oprette en database med miljø relevante observationer på forskellige sprog
- støtte en varieret og virkelighedsnær undervisning i relevante rammer på først miljøskolen og senere naturskolerne i landet
- etablere en samarbejdsplatform for miljøskolerne i de nordiske lande

Tiltag i Projektet

Grundstammen i de dansk, norsk og svensk er nært beslægtet og kan derfor med en relativ lille indsats let tilegnes især for børns og unges vedkommende. Vi vil derfor gerne i Foreningen NORDEN styrke den obligatoriske undervisning i disse sprog, lige som vi via den åbne skole vil opkvalificere den understøttende undervisning som vi i Foreningen NORDEN ønsker at bakke op om. Vores foreningsnetværk kan støtte et lokalt samarbejde på skolerne, og vi kan som forening bidrage positivt til samarbejdet ved, at hjælpe til med lokale personligheders besøg på skolerne og lade dem fortælle om deres nordiske erfaringer. Man kan invitere kunsthåndværkeren som kan vise og fortælle om sin kunst, en historiker som brænder for et bestemt emne, en forfatter der fortæller om sine bøger, en præst som genfortæller og fortolker en nordisk bog eller film, en rejsende person der fortæller og måske viser billeder fra en nordisk rejse, en virksomhed, der har samhandel med et andet nordisk land, en journalist som brænder for Norden, en musiker som vil give os en musikalsk oplevelse, eller en lokal professionel fodbold- eller håndboldspiller, der er hentet hertil fra et andet nordisk land for at give den lokale klub muligheden for fortsat at blande sig i toppen. Der er næsten ubegrænsede muligheder. Men primært vil vi - med fagligt veluddannede ambassadører, der via oplæg og relevante historier - hjælpe den enkelte lærer med undervisningen i de nordiske sprog.

Uddannelse af frivillige

I Foreningen NORDEN har vi næsten hundrede lokalforeninger og hver enkelt har herboende nordiske medlemmer, mange med pædagogiske erfaringer, nordmænd, svenskere eller andre der har valgt at bosætte sig i Danmark. Denne ressource skal mobiliseres så vi kan styrke arbejdet med Nordens sprog og kultur i skolen.

Vores tanker har været, at det nordiske samarbejde skal vokse sig stort nedefra – gennem det menneskelige møde: kendskab giver venskab. Det er vores mål at kunne knytte en uddannet

frivillig, eller ambassadør, til en kommune og derved skabe kontakt til skoler og uddannelsesinstitutioner.

Ambassadøren kan gennem sit eget sprog og fortællinger styrke elevernes adgang til det nordiske sprog og kulturfællesskab, samt lette og opkvalificere denne del af undervisningen for den enkelte skole. Samtidigt kan ambassadøren hjælpe og støtte skolen med eksisterende undervisningsmaterialer og erfaringer, som ambassadøren kan vejlede omkring.

Den nye folkeskolereform giver øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog. Situationen er enkel og indsatsen nødvendig. Uden en aktuel og gerne spændende undervisning om Norden og nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Projektet starter med en research af lokalområdernes ressourcer, en kortlægning af de mennesker der kunne være relevante for projektet. Der skal derefter i løbet af 2018 laves workshops og kurser for de interesserede, hvor de kan få inspiration og erfaringer med foredrag og undervisning. De skal klædes på til mødet med eleverne og de studerende på landets skoler. Disse kurser skal opkvalificere de gode historier og menneskene der stiller sig til rådighed skal kunne udveksle viden og kende de muligheder der allerede er tilstede for skolerne i dag, hjemmesider, undervisningsmateriale mm.

De frivillige skal desuden præsenteres for den nye IT-plattform som præsenteres senere i ansøgningen.

Alt dette skal styrke de frivilliges muligheder for at styrke undervisningen i de nordiske sprog - og kulturfællesskaber i Folkeskolen og på landets læreruddannelser.

Uddannelsen af de frivillige skal ske via fire kurser fordelt med to i efteråret 2018 og to i foråret 2019. Disse kurser har en varighed på hver to dage fra lørdag til søndag, hvor de frivillige vil blive præsenteret for vigtigheden at nordisk kultur og sprogforståelse og den forskel de kan gøre i samarbejdet med skolen og den enkelte lærer. De vil derudover blive præsenteret for hvilke erfaringer, der allerede i dag er fra tidligere foredragsholdere. Hvilke spørgsmål møder man ofte? Hvor lange historier vil eleverne høre på de forskellige klassetrin? Hvilke historier finder eleverne interessante? osv. Det er her vigtigt at de frivillige har muligheden for selv at arbejde med egne historier. Mulighed for i mindre grupper at fortælle en historie, læse noget op eller præsentere en sang på deres oprindelige sprog. Dette skal ruste dem til at tage fortællingerne med ud i skolen. De skal desuden rustes med viden om hvordan skolerne selv kan arbejde videre. De skal præsenteres for den nye IT-plattform hvor unge relativt let kan blive nye nordiske forfattere, eller filmmagere. Hvordan de med deres eget sprog kan fortælle deres egne historier og videreformidle dem på både dansk og andre sprog. Denne viden kan ambassadørerne så tage med videre ud i skolen, og enten præsentere for lærerne eller undervise eleverne i det.

Kurser for landets lærere

Som opfølgning på samarbejdet med Foreningen NORDENs ambassadører skal landets lærere og lektorer tilbydes workshops, hvor de har mulighed for at undersøge mulighederne for deres videre nordiske arbejde.

Workshoppen skal være todelt hvor første afsnit handler om de muligheder der allerede findes i dag, som vi ønsker at udbrede kendskabet til. Disse workshops skal både være rettet mod de lærere der søger et styrket nordisk samarbejde. Det kan være dansklæreren, der vil styrke undervisningen i det nordiske sprog, samfundsfags- og historielæreren, der vil undervise i Nordens betydning for det danske samfund eller klasselæreren, der vil give sine elever unikke oplevelser gennem samarbejde og udveksling med en klasse fra et andet nordisk land.

Første del af workshoppen skal være rettet mod den daglige undervisning og derfor indeholde en indførsel i bl.a. www.nordeniskolen.org, og mulighederne for at finde undervisningsmateriale, herunder særligt fokus på den nye IT-plattform, hvor mulighederne for et sprogligt møde er til stede online på en ny og spændende måde.

Anden del skal være mere specifikt på samarbejdet mellem skoler og uddannelsesinstitutioner i Norden. Mange kommuner har i dag venskabsbyer på tværs af de nordiske lande, hvor der ligger mange muligheder for hjælp og samarbejde. Denne del tager udgangspunkt hvor den enkelte lærer er. Nogle har behov for at finde samarbejdspartnere andre mangler midler til udveksling. Denne del har fokus på at rådgive lærere om hvordan de bedst kommer videre fra deres udgangspunkt. Mange finder det uoverskueligt, hvor man skal begynde og hvad man skal gøre, og måske om muligheden overhovedet er der, for at finde støtte. Denne workshop skal derfor ruste lærerne frem mod at kunne finde og søge midlerne til udveksling, til uforglemmelige oplevelser for deres elever og en styrkelse af deres nordiske kulturforståelse, samt en øget indsats for det nordiske sprog i skolen.

Øget Nordisk fokus for de lærerstuderende.

Det skal være lettere for uddannelsesinstitutionerne at udveksle undervisere, således at den nyeste pædagogiske forskning fra Norge og Sverige kan præsenteres lokalt på de forskellige uddannelsesinstitutioner. En dansk lektor skal kunne "bytte" liv med en norsk, eller svensk. Varetage deres undervisning, bo lokalt og opleve sproget og kulturen på nærmeste hold. Det vil både opkvalificere lektoren, men også undervisningen for de studerende. Foreningen NORDEN kan hjælpe med dette arbejde og være behjælpelig med både boliger, kulturoplevelser samt et lokalt netværk.

Det er ikke kun undervisere der skal udveksles. De studerende kan ved udveksling på deres første år af uddannelsen skabe en tydelig profil på deres uddannelse og tidligt i deres uddannelse finde interesse for de nordiske muligheder og give uddannelsen en nordisk profil og kant. Udveksling mellem studerende kan iværksættes uden store omkostninger. Deres faglighed kan komme i spil ved små oplæg eller decideret undervisning på landets lokale folkeskoler.

Dette arbejde skal starte som pilotprojekt ved læreruddannelsen i Ålborg og derefter skal erfaringerne udbredes til andre læreruddannelser i hele landet.

Resultater af projektet

Overordnet forventer vi en øget forståelse for nordisk kultur og sprog hos eleverne i skolerne via nogle af følgende resultater:

Det forventes at kunne uddanne minimum hundrede frivillige ambassadører i Foreningen NORDEN regi, én pr. lokalforening, og gerne flere fra de større foreninger. Disse frivillige skal så medvirke til at alle skoler i landet på et eller andet tidspunkt får tilbudt besøg af en nordisk ambassadør, der kan hjælpe og støtte undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Det kan være til korte oplæsninger af 1-2 lektioner eller hele dage, hvor der arbejdes i dybden med kultur og sprog med den nordiske ambassadør. Hvis dette mål skal nås, skal der uddannes ca. 25 ambassadører pr. kursus weekend for de frivillige.

Lærernes workshops skal gerne afholdes i alle landets kommuner, så alle landets lærere får tilbudt et gratis kursus i nordisk samarbejde og støttemuligheder. Ambitionen er at ca. to-fem skoler fra alle landets kommuner modtager råd og vejledning, så de nordiske ambitioner når ud til alle kommuner, og derfra kan brede sig med gode historier og ambassadører. Derudover er ambitionen, at alle landets læreruddannelser opnår denne viden så de kan være med til at præge landets kommende lærere til en større nordisk forståelse og faglig viden.

Miljøskolernes forsøgsrække skal gennemføres og analyseres i alle nordiske lande af minimum to skoler på land.

Den nye IT-plattform skal give eleverne en enkelt tilgang til både nordisk sprog og kultur, men samtidigt give eleverne en succesoplevelse af at kreere egne tegneserier, og derved opleve succesen og glæden ved selv at kunne udgive små historier på forskellige sprog. Ambitionen med denne IT-plattform er at den skal præsenteres på alle workshops, både for frivillige og professionelle. Derved skal kendskabet øges og nogle af de mange brugere på www.nordeniskolen.org skal også benytte denne i arbejdet med nordisk sprog og kultur.

Nordisk Litteraturuge 2018

Nordisk Litteraturuge – tidligere Nordisk Biblioteksuge - er Nordens største litteraturprojekt for børn, unge og voksne. I 2018 blev Nordisk Litteraturuge arrangeret den 12.-18. november for 22. gang med oplæsninger, udstillinger, debatter og kulturelle aktiviteter på tusindvis biblioteker, skoler og kulturinstitutioner i hele Norden og Baltikum, samt ved nordiske institutioner rundt om i verden.

Nordiske Litteraturuge 2018 var den bedste i projektets historie med rekordmange deltagere fra hele verden. Sammenlagt arrangerede 2 557 forskellige institutioner Nordisk Litteraturuge (Sverige 544, Norge 204, Danmark 302, Finland 165, Island 67, Åland 35, Færøerne 20, Grønland 5) og alle gav de liv og virkelige stemmer til den nordiske litteratur i november mørket. Det rekordhøje antal deltagende institutioner viser at projektet er velkendt, populært og har klaret at udvikle sig i takt med sin målgruppe. Anslagsvis deltog rundt 170 000 barn, unge og voksne i Nordisk Litteraturuge 2018 og projektet er blevet en naturlig del af flere skoler og bibliotekers årlige program.

Tema og højt læsningsbøgerne

Temaet for Nordisk Litteraturuge 2018 var ”Helte i Norden” og følgende nordiske bøger var valgt til højt læsningen:

- *Håndbog for superhelte* skrevet og illustreret af svenske Elias og Agnes Våhlund

- *De som ikke findes* skrevet af norske Simon Stranger
- *Islandske konger* skrevet af islandske Einar Már Guðmundsson

Nordisk Litteraturuge modtog positive tilbagemeldinger for årets tema og bøger fra de deltagende institutioner. Temaet og tekstuddragene blev anvendt som omdrejningspunkt for undervisning, debatter og andre kulturelle aktiviteter. På Instagram og Facebook blev der opslået over 400 billeder med projektets hashtag #Nordisklitt18, som viser hvordan institutionerne arrangerede litteraturugen på forskellige måder.

Udviklet materiale

I 2018 lagde vi særlig vægt på materialeudvikling og optimering af projektets hjemmeside www.nordisklitteratur.org. Hjemmesiden fungerer som et fælles samlingspunkt for deltagerne og det er her de tilmeldte institutioner får eksklusive tilgange til oversatte tekster og udviklet materiale. Aktiviteten på hjemmesiden var rekordhøj i 2018, noget som viser at dette fortsat vil være en vigtig platform for projektet i kommende år. På hjemmesiden kunne man i 2018 blandt andet få tilgang til følgende materiale:

1. Bildemotivet til Nordisk Litteraturuges plakat som bliver bestilt som et kunstværk og er tilgængelig for alle registrerede institutioner. På plakaten får institutionerne mulighed for at tilføje egen tekst og dette er en meget brugt funktion på hjemmesiden. I 2018 blev kunstværket leveret af den prisbelønnede islandske kunstner Rán Flygenring.
2. Fotokonkurrencen på sociale medier med #Nordisklitt18 var et populært værktøj, specielt blandt de baltiske deltagerne. Fotokonkurrencen giver projektet synlighed og skaber en positiv interaktion mellem deltagerne i de nordiske og baltiske landene.
3. Hvert år udvikler Nordisk Litteraturuge et idékatalog, hvor tema, tekster, idéer og pædagogiske værktøj præsenteres. Idékataloget indeholder en række konkrete aktivitetsforslag til hvordan institutionerne kan lave arrangementer og undervisning i tilknytning til Nordisk Litteraturuge, samt hvordan disse kan relateres til årets tema og litteratur.
4. Alle tekstuddrag fra de udvalgte højt læsningsbøger bliver gjort tilgængelige på finsk, svensk, norsk, dansk, islandsk, færøsk, grønlandsk, estisk, lettisk, litauisk, engelsk og hviderussisk. Dette giver deltagerne tilgang til tidligere utilgængelige nordiske tekster, samt en interessant mulighed for at arbejde med forskellige nordiske sprog under Nordisk Litteraturuge.
5. Andet materiale som blandt andet opskrifter på heltemasker, billedfremvisning af illustrationer fra højt læsningsbøgerne, opskrifter på nordisk mad og en Norden-quiz for børn og voksne var også tilgængelige for de registrerede institutioner.

Nordjobb

Nordjobb har i Danmark i 2018 nået sit måltal for antal at Nordjobb pladser.

Vi fik muligheden for at forsøge at tilbyde Nordjobbs pladser, hvor overnatningen var i telt. Dette gjorde vi på Samsø hvor Mogens Mahler tilbød ansættelse til jordbærplukning og andet forefaldende arbejde. Disse pladser fik vi en del henvendelser på, men af flere grunde blev der ikke ansat et stort antal nordjobbere der. Det er dog et samarbejde der på sigt kan give gode tilsætninger, og super oplevelser til fremtidige nordjobbere. Når vi kommunikerede om disse jobs var det vigtigt

for os at præcisere at overnatningen foregik i eget telt, hvilket samtidigt gjorde det billigt, og øgede den indtjening Nordjobberne ville få. Dette kan potentielt blive en arbejdsgiver der kan skabe sammenhold og sikre Nordjobberne en god fælles oplevelse.

Resultat 2018	Antal
Antal formidlede arbejdspladser	97
Ikke tilsatte arbejdspladser	75
Totalt anskaffede arbejdspladser	172
Antal projektassistenter	4

Projektlederen har arbejdet fra Randers hele året hvilket har fungeret efter planen. Vi har igennem året haft forskellige projektassistenter ansat.

Vi har løbende været i kontakt med de andre Nordjobb kontorer efter behov.

Samarbejdet med Nordisk Jobstart+ har igen i år fungeret upåklageligt. Vi har deltaget i messer som en hjælp til dem og de har hjulpet med kontakter, spørgsmål og lignende. Samarbejdet med det fælles Nordjobb-sekretariatet har fungeret godt. Nordjobb Danmark har oplevet hurtig respons på konkrete henvendelser vedr. hjemmeside, SEMLA og lignende, hvor informatøren er hurtig og præcis til at hjælpe med de udfordringer vi måtte have.

De udfordringer vi tidligere har oplevet i forhold til sekretariatsmøderne, hvor vi ofte deltager via Teams, er blevet forbedret efter skiftet fra Skype. I forhold til at fastlægge møderne allerede tidligt på året lykkedes det aldrig. Nordjobb Danmark foreslår stadig at kunne fastlægge så mange møder som muligt allerede ved kick off arrangementet, hvilket vil sikre at flere af de eksterne projektledere har mulighed for at kunne deltage.

Ekstern finansiering

Vi søgte allerede i efteråret 2017 Letterstedska Förening til vores kultur- og fritidsprogram, således at vi tidligt i planlægningen kunne budgettere med dette. Dette forsøges igen i forhold til 2019 sæsonen, hvor Letterstedska allerede nu er søgt til kultur- og fritidsprogrammet. Derudover har vi søgt efter midler til en øget markedsføring i forbindelse med rekrutteringen til 2019 sæsonen. Der er søgt midler til et Road trip til foråret hvor målgruppen er gymnasieelever. Ud over ansøgningen til en Road trip er der lavet ansøgninger til forskellige friluftsboutikker rettet mod en sponsoring af præmier, der skal få flere Nordjobbere til at lave film om deres oplevelser med Nordjobb. Efter analyser af de unge der søger Nordjobb i Danmark, fandt vi ud af at mange af dem har interesser der retter sig mod friluftsliv, derfor er det specifikt disse butikker vi har rettet henvendelse til. Nordjobb Danmark er partner i en Interreg-ansøgning, hvor vi har søgt midler til et projekt i samarbejde med MINE, Københavns Universitet, Lunds Universitet og Øresunds instituttet. I dette projekt kan der finansieres noget af fritidsprogrammet i København i perioden fra 2019-2021. Dette projekt er blevet godkendt af Interreg, og er så småt startet op i løbet af efteråret 2018, og vil fortsætte fremadrettet.

Vi har i samarbejde med Grænseforeningen Ungdom afholdt events rette mod det danske mindretal i Tyskland. Disse events har været finansieret af Grænseforeningen Ungdom og har strakt sig til to i Tyskland, AP Møller skolen og Duborg skolen – og i november to i Danmark et Århus og et i København.

Markedsføring

Vi har i Nordjobb Danmark deltaget i de messer, vi har haft mulighed for. Det har både været på uddannelsesinstitutioner og generelle messer fra kommuner. Vi har her mødt unge og virksomheder og udbredt budskabet.

En succes var vores events med Grænseforeningen Ungdom: Vi holdt oplæg for ca. 200 studerende på Christiansborg hvor Nordjobb og de muligheder der lægger her blev præsenteret. Dette videreførte at vi fik mulighed for at komme med på deres møder på AP Møller skolen og Duborg skolen, hvor vi fik muligheden for at møde de unge på helt tæt hold.

Efter den nordiske venskabsuge mellem Randers kommunes samarbejdskommuner holdt vi oplæg om Nordjobb og mulighederne for at udnytte dette til at komme afsted til norden igen.

Vi har arbejdet med vores egen facebook side i forbindelse med kultur og fritidsprogrammet, hvor de unge fik information og kunne træffes. Derudover har vi sendt job forslag til informatøren, som han kunne sende ud gennem den fælles Nordjobb konto. Dette samarbejde har fungeret godt, og vi har fået lavet de annoncer vi har ønsket. Vi kan kun ønske at mulighederne for at sende flere annoncer ud gennem Nordjobb og annoncere den vej bliver øget.

Vi har lavet pressemeddelelser rettet mod København, Østjylland, Billund, Odense og Nordjylland. Dette har givet forskellige respons. Vi fik lavet et interview med nogle finske Nordjobbere til finsk radio som kom til København og interviewede de to Nordjobbere og sendte det i radioen. I Skagen kom TV2 Nord og lavede et meget positivt indslag om Nordjobbere, der arbejder i Skagen. Dette indslag blev sendt med interview af en Nordjobber, en arbejdsgiver og Nordjobb Danmarks projektleder der alle udtalte sig positivt om Nordjobb og mulighederne i dette.

Vi har lavet mailkampagner til udvalgte arbejdsgivere eller brancher, lige som vi har ringet og snakket med mange firmaer – denne markedsføring fortsætter og vil altid være relevant. Vi lavede også en i sommerkampagne i København målrettet mod unge, der kunne modtage vores hjælp med bolig, kultur og fritidsprogram eller lignende og arbejdsgivere der kunne have brug for ekstra hjælp.

Arbejdspladser

Vi har i 2018 arbejdet videre med det arbejde projektlederen startede i 2017. Det betød at nogle relationer var givet på forhånd og ikke skulle bygges op, men blot videreføres. Vi fik som opgave at lave et pilotprojekt med nordjobbere i telt, hvilket vi satte i gang på Samsø. Vi undersøgte muligheden i Nordjylland ved Fårup Sommerland, som også benytter sig af sæsonarbejdere og i højsæsonen har unge til at bo på deres egen campingplads. De havde dog rigeligt ansøgere og havde derfor ikke behov for et samarbejde. På Samsø var muligheden dog ved frugtavlser Mogens Mahler der bruger ufaglært arbejdskraft til at plukke og lignende. Samarbejdet med Mogens fungerede upåklageligt han laver en campingplads, har bade faciliteter, køkken og fællesområder både inde og ude. De bor i egne telte men har muligheden for at opholde sig i opholdsstuer, fælles stortelte og lignende. De bor og arbejder sammen med flere forskellige nationaliteter fra hele verden, hvilket giver en fantastisk fællesskabsfølelse for den enkelte ansatte. De er tæt på stranden og kan nemt komme rundt på Samsø i biler eller på cykler, som Mogens stiller til rådighed. Udfordringen for de unge er at der er langt til Samsø, først til Danmark og derefter videre med bus, tog og færge til Samsø, det er en udfordring der gør at mange springer fra, da Mogens har behov for ansatte med

meget kort varsel – vi forsøger at optimere hans ansættelsesproces frem mod 2019 så vi igen kan tilbyde oplevelsen til Nordjobbere.

Vi har også haft en ny arbejdsgiver i Grenå, hvor hjemmeplejen viste interesse for at ansætte op mod 20 nordjobbere. Der var bare krav til sprogkundskaber og gerne erfaring med lignende jobs, hvilket gjorde det meget svært at besætte stillingerne.

I Skagen havde vi i år flere nye arbejdsgivere. Disse arbejdsgivere var alle indenfor turistbranchen, restauranter, caféer og lignende. Disse jobs er generelt eftertragtede, men også hårde for de unge der kommet til Danmark. Arbejdsgiverne er derfor kritiske i forhold til erfaring med servering da der er meget travlt i højsæsonen og derfor kræver erfaring fra lignende jobs.

Fælles for de nye arbejdsgivere, som vi har arbejdet med, er at det har været svært at finde kvalificerede kandidater til deres stillinger. Det kan være pga. kort tidsfrist, sprogkundskaber, kvalifikationer eller erfaring, men når jobbene skulle besættes, har der ikke været nok kvalificerede ansøgere og vi har derfor ikke kunne besætte flere af de stillinger, vi har fundet, da arbejdsgiverne fandt andre kandidater fra enten andre lande eller internt i Danmark.

Vi vil fremadrettet forsøge os at tage kontakt til Nordjobberne og spørge ind til deres interesse for jobbet før de sendes til arbejdsgiveren, således at når arbejdsgiveren siger ok, er det de rigtige kandidater til nordjobbet.

Infomail og information på facebook har vi arbejdet med rettet mod specifikke aktiviteter i kultur og fritidsprogrammet eller konkrete jobs til Nordjobberne. Det har fungeret godt, da mange unge ikke ønsker flere faste mails der kommer ind i deres mailboks. Vi forsøger derfor kun at sende relevante oplysninger om aktiviteter eller andet.

Arbejdsgivere

Jensen Seeds er vores største og bedste arbejdsgiver. De kender til Nordjobb og har benyttet sig af det i mange år. Nordjobberne bor på Dalum Landbrugsskole og bliver hentet dagligt og kan derigennem komme på job. De synes godt om projektet og er vores vigtigste samarbejdspartner.

Jollehuset i Skagen er en lille restaurant, men ejeren Leif Fredborg kender mange i byen. De kan desuden selv tilbyde bolig til Nordjobberne.

Moesgaard Museum er en super arbejdsgiver, der lavede et skuespil i samarbejde med Det Kongelige Teater i København i 2017. De havde dette projekt, som de ansatte nordjobbere til. De var meget glade for samarbejdet og ansatte en af Nordjobberne igen i år. De fortalte tidligere at de måske skulle lave en opsætning som i 2017 igen i 2019, det er derfor vigtigt at følge op på disse tidligt.

Bornholm Hotels er en ny arbejdsgiver i 2018. De var meget tilfredse med dem de ansatte i år. De har kontaktet os og vil gerne ansætte igen i 2019. De kan tilbyde bolig.

Elgiganten har et stort call-center i København. Vi ansætter i samarbejde med Nordisk Jobstart+. De kan bruge kandidater der taler svensk eller norsk.

Grenå Hjemmepleje er søde og imødekommende, men havde store krav til sprogkunderskaber og erfaring inden for deres emne. De kan ansætte Nordjobber der forstår dansk og har erfaring eller er i uddannelse indenfor sundhedsområdet.

Havfruen er en restaurant i Skagen, som gerne ansætter nordjobbere, men de kan ikke selv skaffe bolig.

Mc Knudsen er en anden restaurant i Skagen. Ansætter gerne nordjobbere, og kan hjælpe med bolig. Ejeren Peter Knudsen har et hus i Skagen han bruger til at leje ud. Er meget hjælpsom og billig i husleje til de unge. En god kontakt i Skagen.

Mogens Mahler er jordbær og frugt avler på Samsø. Ansætter mange unge fra hele Europa hvert år. Vil gerne ansætte unge, der bor og arbejder hos ham. Han tilbyder overnatning i telte med fælles faciliteter som køkken, stue, stort telt osv.

Arbejdsgivere i Danmark svinger meget i størrelse lige fra 39 til 1 ansat Nordjobber.

Indenfor landbruget har Nordjobb traditionelt mange sæsonarbejdere hvor Jensen Seeds har været en god partner i mange år. Vi håber at Mogens Mahler på sigt kan blive lige så stor.

Omsorgspladserne tager generelt kun få ansatte Nordjobbere ind, de er nervøse for sproget og hvad det betyder hvis de ansætter for mange ad gangen.

Kontorjobbere er på kontorer hvor der er internationale miljøer, hvilket gør, at de godt kan ansætte flere ad gangen uden at det går ud over deres dagligdagssprog.

Restauranter er mindre restauranter i Skagen hvor de ansætter et mindre antal Nordjobbere alt efter hvad de har plads til. De giver rum til lidt nye hvert år, ellers ansætter de gamle kendinge.

Nordjobb 2019

I Danmark er arbejdsgiverne ikke så interesserede i Nordjobb, de er først og fremmest interesserede i at finde de rigtige kompetencer. Det er derfor vigtigt at de nordjobbere vi kan tilbyde, har erfaring og gerne er i gang med relevant uddannelse.

I starten af året skal der laves kampagner rettet mod unge der vil arbejde i turistbranchen både i Skagen men også på Bornholm. Disse kampagner laves via Nordjobbs officielle facebook og vores egen hjemmeside.

Der skal ligeledes rettes henvendelse til Moesgaard Museum for at finde ud af deres planer omkring en ny opsætning af skuespil i Århus.

Samarbejdet med Grænseforeningen Ungdom skal fortsættes og der skal forsøges at fiske unge fra det danske mindretal til Nordjobb i Danmark. De lever både op til krav i forhold til sprog og har en stor lyst til at se og opleve Danmark.

Nordjobberne 2018

Vi fik i Danmark tilsat 90 Nordjobbere, hvilket opfylder vores måltal. Vi lavede dog en ny målsætning om at tilsætte 95 hen over efteråret, og nåede op på 97!

Nordjobberne kom til deres arbejdsplads bortset fra en, der kørte galt på vej til sit Nordjobb, hvilket gjorde at han var nødt til at melde fra. Han forsøgte dog at komme tilbage igen efter sin sygdomsperiode, da han til stadighed har ønsket om at komme til Danmark. Vi oplevede også to der tog tidligere hjem end planlagt. Den ene fik hjemve og forlod arbejdspladsen kort tid efter. Den anden var enige med arbejdspladsen om, at de ikke var korrekt match.

Arbejdet med at finde en større arbejdsplads er gået godt. Arbejdet med Mogens Mahler har været fint, og han tilbyder - som tidligere nævnt - arbejde, hvor de bor i campingplads på hans gård. Der er toiletter, bad og fællesarealer, hvor de unge hygger sig og møder hinanden.

Det gode danske sommervejr var en stor udfordring. Det gjorde at både Jensen Seeds og Mogens Mahler søgte mange ansatte meget hurtigt. Afgrøderne på markerne voksede hurtigt, og de havde derfor behov for mange ansatte meget hurtigt, det gjorde det udfordrende at finde nok kvalificeret arbejdskraft hurtigt nok.

Den store travlhed med at ansætte unge gjorde også, at flere ikke havde deres papirer i orden inden de kom til Danmark. Det gav nogle udfordringer i forhold til at få skattepapirer mm. på plads. Dette arbejde krævede en del opmærksomhed hen over sommeren. Fokus skal derfor fortsat være på at orienterer de unge om, hvad de skal have gjort, inden de kommer til Danmark.

Nordjobberne i Danmark kommer primært fra Sverige og Finland, hvorfra vi har modtaget 59. Ser vi på resten af ansøgerne, er det tilfredsstillende af 31 (altså ca. 1/3) kommer fra andre lande: Norge, Island, Åland, men også resten af Europa er repræsenteret. Vi gjorde en satsning i 2018 rettet til det danske mindretal i Sydslesvig, hvilket gjorde at der kom 4 Nordjobbere derfra. Vi er også stolte over, at vi har haft ansat nordjobbere fra både Estland, Letland og Litauen.

Nordjobbernes alder og køn

Nordjobberne har været mellem 18 og 30 år. Den største søgning kommer fra aldersgruppen fra 19 – 26 år. Dette er som forventet og glædeligt at virksomhederne stadig vil ansætte de yngre ansøgere. Vi oplever en stigende efterspørgsel efter lidt ældre ansøgere fra 25-30, da de har mere erfaring og ansvarlighed.

Antallet af afsendte Nordjobbere er steget en del i år. De afsendte Nordjobbere er primært i midten af 20'erne. Dette skyldes ikke mindst de nyuddannede, der søger mod Norge, hvor en stor del af de danske ansøgere kommer hen. Derudover er det jævnt fordelt i aldersgruppen.

Længden af arbejdsperioden i Danmark for størstedelens vedkommende (62) inden for tre måneder. En stor del af disse har været ansat ved Jensen Seeds (39), som ansætter dem fire uger ad gangen, hvilket betyder, at der er et stort antal Nordjobbere, der er her i præcis fire uger.

Den relativt store del af unge, der bliver ansat i længere forhold, skyldes primært, at en del har søgt Nordjobb til faste stillinger eller årsvikariat, hvor de søger aktivt vores hjælp til bolig, kultur og fritidsprogrammet eller hjælp til reglerne for at komme til Danmark og arbejde.

Største delen af vores ansatte ligger er i landbrug. Igen i år har vi også ansat unge inden for traditionelle turistjobs, service, hotel og restaurant ligesom omsorgsjobs kan blive et muligt vækstområde på sigt.

Servicejobbene indeholder alt fra kundeservice til butiksarbejde af forskellig art. Omsorgsjobbene er på plejehjem og ældrepleje. Restaurant/køkken er både tjenere og kokke. Hotel og reception er arbejde på et stort hotel hvor de har mange forskellige opgaver, reception, servering osv.

Telefonjob/kontor er forskellige kontorjobs primært i København hvor bl.a. Nordjobbs egne assistenter er en del af det. Øvrige jobs er alt fra lærervikar, sikkerhedsvagter til kirketjenere og marinbiologer.

Vores oplevelse af 2018 var uden tvivl frustrerende i forhold til kandidater. Vi søgte kandidater og kunne ikke finde egnede hvilket gjorde at vi måtte takke nej til mange jobs. Det er derfor en meget vigtig opgave, at der bliver fortalt om Nordjobb og reklameret for projektet til stort set alle relevante målgrupper.

Nordjobb Danmark tror, at rekrutteringen og reklamen skal målrettes mere de sociale medier. Ved målrettede annoncer og følgende besøg på skoler, uddannelsesinstitutioner og lignende, kan de unge både møde Nordjobb online og i virkeligheden. Vi må ud hvor de unge er både i fritiden og i skolen. Det bliver derfor vigtigt med et øget budget til markedsføring til de sociale medier og en opprioritering af informatørens tid rettet mod dette.

Information til Nordjobbere

Vi tilstræbte at sendte et brev ud til Nordjobberne så snart de var blevet godkendt til jobbet i Danmark. Der var information om, hvad de skulle gøre. Underskrive kontrakt så de kunne få et skattekort og lignende. Grundet det tørre vejr og arbejdspresset omkring at finde og matche nok nordjobbere, blev det dog vanskeligt at følge op på alle nordjobbere. Det gjorde at nogle ikke havde styr på alle de ting, de skulle, da de ankom til Danmark, dette vil vi forsøge at rette op på i 2019. Derudover sendte vi et afslutningsbrev ud, hvor vi kom med nogle anbefalinger til hvad de med fordel kan gøre i forhold til SKAT, feriepenge osv.

Modtagelse af Nordjobbere

Når der kom store grupper af Nordjobbere arrangerede vi velkomstarrangementer, hvor Nordjobberne blev informeret om arbejdssted, bosted, kulturprogram og gerne vist rundt i området. Dette fungerede rigtig fint og skal helt sikkert gentages.

Når der kommer enkelte Nordjobbere til områder, der lægger langt væk fra os, er det svært at modtage dem fysisk. Der sikre vi os, at de har adresser og en plan for hvordan de kommer til bostedet/arbejdspladsen. Vi kunne med fordel forsøge at udnytte lokalforeningerne i de områder til at tage imod Nordjobberne og vise dem rundt og sikre sig, at alle er ok. Dette er vi i dialog med nogle af foreningerne i Danmark omkring.

Kultur og fritidsprogram

Fritidsprogrammet i Danmark var bygget op omkring Odense og København. Vi havde en stor gruppe Nordjobbere i Odense, hvor vi havde en assistent tilknyttet, som også arbejdede sammen

med de andre Nordjobbere. Dette fungerede rigtig fint, da han kunne møde nordjobberne og hjælpe med problemer, ønsker til aktiviteter osv. Dette vil vi forsøge igen i 2019. Dette betød også at arrangementerne i Odense var meget bedre besøgt end tidligere år.

I København arrangerede vi en weekendtur for de Nordjobbere, der havde lyst. De kunne så tage toget eller bus til København hvor Nordjobb sørgede for overnatning og aktiviteter til de unge. Dette viste sig ikke at være den store tilslutning til, da mange unge sagde, at de havde oplevet København og hellere ville blive i deres lokalområde og opleve det. Vi forsøger derfor næste år at lave en overnatning eller weekendtur til en anden del af landet. Turen til København var delvist finansieret af Letterstedska Förening.

I resten af landet var kulturprogrammet primært på egen hånd, hvor de unge fik guides og tilbudt støtte til at besøge lokale seværdigheder.

Bolig

I Danmark har Nordjobberne boet mange forskellige steder. I Odense har de boet på Dalum Landbrugsskole, hvor de både får mad og logi. Her er prisen fast og ganske billig i betragtning af, at de får både mad og bolig. Vi hjalp med kommunikationen mellem dem og landbrugsskolen, vi kan kun anbefale denne løsning igen i 2019.

I Skagen boede de igen hos en privat udlejer. Han har et hus, hvor de kunne leje sig ind sammen med danskere, der også bor og arbejder i Skagen. Han er meget pragmatisk og god til at finde løsninger, kan også have en campingvogn til at stå i haven, hvis det skulle blive aktuelt. Det kan kun anbefales at bo her igen i 2019. Skagen er et dyrt sted om sommeren, men her kan de få en seng med el og vand til ca. 3000.- pr. måned, hvilket er acceptabelt for området.

I resten af landet lykkedes det at finde private udlejere gennem lokale netværk eller lokale afdelinger af Foreningen NORDEN.

Databasen

SEMLA er en gammel database som ikke fungerer optimalt. Den er tung at arbejde i og det tager meget tid at søge og trække statistikker. Det ville være godt, hvis man kunne sende mail fra SEMLA, gennem Outlook, således at systemerne snakkede sammen. Ligeledes savnes det at kunne trække tal fra SEMLA til Excel.

Eksterne samarbejdspartnere

Vi har startet et rigtig fint samarbejde med Grænseforeningen Ungdom (GFU), hvor vi kommer med dem på deres aktiviteter. Det betyder at vi et par gange om året kommer med til Tyskland, hvor vi fortæller om mulighederne for at hjælpe igennem Nordjobb. GFU er meget taknemmelige for den hjælp, vi kan give og taler meget positivt om Nordjobb.

Vi starter i efteråret arrangementer i Danmark rettet mod det danske mindretal, der er kommet til København eller Århus for at studere. Her fortæller vi om mulighederne for at finde studiejobs i Danmark og få hjælp gennem Nordjobb. Det kan kun anbefales at vi fortsætte dette samarbejde. Vi har derudover startet et projekt op med MINE i Sverige, Københavns Universitet, Lunds Universitet og Øresundsinstituttet. Det går ud på at hjælpe unge ny-svenskere i job i Danmark. Dette samarbejde forventer vi meget af, hvor Nordjobb Danmark skal være med til at lave Workshops for ny-svenskerne, ligesom vi skal være med til at formidle og finde jobs i København.

Venskabsbysamarbejdet

Foreningen NORDEN skabte i 1930'erne venskabsbysamarbejdet, og den første formelle venskabsbyforbindelse i verden blev etableret mellem Thisted og Uddevalla i Sverige i 1939. Især efter anden verdenskrig kom der for alvor gang i venskabsbysamarbejdet på det folkelige plan, og kommunerne kom også med i samarbejdet på invitation af foreningen.

Venskabsbysamarbejdet er foreningens – ikke kommunernes. Det glemmer vi nok i disse år, når en del kommuner efter den seneste kommunalreform har nedlagt deres venskabsbysamarbejde. Det er selvfølgelig trist, at de ikke længere vil være med. Men en katastrofe er det ikke. Hvis vi ønsker samarbejdet fortsat, så er det os, der bestemmer. Vi kan selvfølgelig ikke tvinge kommunerne med, men de kan ikke hindre os i at fortsætte det folkelige venskabsbysamarbejde, der så mange steder er en fast og vigtig del af det lokale arbejde. Og vi er ikke tvunget til at tage nye venskabsbyer, heller ikke, hvis kommunerne i et andet nordisk land bliver sammenlagt. Det er et venskabsbysamarbejde – ikke et venskabskommunesamarbejde. Nu er der ikke to nordiske venskabsbykæder, der fungerer ens. Et virvar af forskellige initiativer ser dagens lys og formerne, indholdet og intensiteten er helt forskellig. Det er det, der gør det til et spændende samarbejde. Og det skal fortsættes. Kendskab giver venskab – og gode aktivitetsmuligheder, rejser og venner for livet.

Vi kan selvfølgelig finde på nye former – være mere innovative. Men passer det mere traditionelle til temperamentet, så skal vi ikke være flove over det. Det vigtigste er, at der sker noget i venskabsbysamarbejdet, at der bliver knyttet endnu flere bånd, at vi får flere lokale kræfter inddraget: folkedansere, sportsudøvere, kor, orkestre, frimærkesamlere, ornitologer og også gerne skoler, ungdomsskoler, menigheder. Det er mangfoldigheden, der giver et vitalt samarbejde mellem de nordiske venskabsbyer – og en bred deltagelse giver god grobund for nye medlemmer til foreningen.

Selvfølgelig vil vi gerne beholde kommunerne i samarbejdet, men der, hvor kommunerne er vrangvillige, fortsætter vi festen. Vi har endnu ikke hørt om en fest, der er sluttet eller blevet dårligere, fordi den vrangvillige gik hjem. Tværtimod! Så giv det en chance. Foreningen NORDEN er jo, ikke overraskende, interesseret i det nordiske venskabsbysamarbejde. Vi har også forstået, at mange kommuner – på trods af kommunesammenlægninger – fastholder venskabsbysamarbejde. Nu er der ikke to kommuner, der handler ens i forhold til dette kommunale vindue til omverdenen. Nogle gør meget ud af det, andre mindre.

I Foreningen NORDEN ser vi jo store muligheder i venskabsbysamarbejdet – også i fremtiden, og også for den kommunale del. Flere kommuner kan godt se, at det nordisk sagtens kan være nyttigt kommunalt. Især kan fremsynede lokalpolitikere spare penge, ved at udnytte de nordiske muligheder. På det kommunale område kunne der spares på udviklingen inden for miljøindsatsen ved at samarbejde over grænserne i de nordiske venskabsbyer og ikke tro, at man altid selv er bedst.

Alle udvikler kommunale klimamål – også i de andre nordiske lande. Ligeledes inden for kommunernes sociale område, på ældreområdet, sundhedsområdet, på skoleområdet og integrationsområdet er der noget at hente. En veltilrettelagt og seriøs indsats med udveksling af kommunale medarbejder og derigennem sikringen af overførsel af erfaringer på de nævnte områder kan skabe gode ændringer på kommunernes økonomiske bundlinje. Vi taler jo dog om sammenlignelige størrelser, når vi taler nordisk. Vi bygger på den samme samfunds- og velfærdsmodel. Og det kan jo – selv om det næsten lyder usandsynligt! - godt være, at en svensk, norsk, finsk eller islandsk kommune har nogle best practices på nogle områder, der kan sikre bedre velfærd for færre penge.

Norden fylder mere og mere i den politiske debat. Det skyldes ikke mindst de problemer, som andre internationale strukturer oplever i disse år. Krisen har sammen med globaliseringen ændret dagsorden mange steder, men meget tyder på, at krisen har haft en gunstig virkning på samarbejdet i Norden. De nordiske lande har meget sammenlignelige samfundsopbygninger, og der ligger et uudnyttet potentiale for at skabe nordiske løsninger der på mange områder kan sikre samme eller bedre velfærd for færre penge. En bedre udnyttelse af ressourcerne er jo et omdrejningspunkt i en tid, hvor vi vil det hele, men pengene ikke rækker. Her giver Norden muligheder, også på kommunalt plan.

Vi har selvfølgelig været i snæver kontakt med Kommunernes Landsforening om venskabsbysamarbejdet. Vi er også opmærksomme på, at KL ikke længere har en fast og systematisk opfølgning på de kommunale venskabsbyer, hvilket vi er kede af samtidig med at vi godt forstår, at der skal spares. Vi følger jo området, men har desværre ikke ressourcerne til at følge den offentlige del så tæt. Vi har tilbudt KL, at vi meget gerne vil udvide vores arbejde med en servicering af kommunerne. Både på ideplanet og med faktuelle oplysninger, herunder opdaterede oversigter over de kommunale venskabsbyforbindelser. Vi mener, at en kommunal venskabsbykonference hvert andet år, en løbende opdatering af venskabsbyoversigten, lidt rådgivning og idegivning vil kunne give en saltvandsindsprøjtning til kommunerne.

Nordisk venskabsbysamarbejde skal ikke mindst styrke de folkelige kontakter. Tag gerne et tema, det være sig om sport, slægtsforskning, kultur, historie, kunstudstilling, kirkekoncert, musik, teater, dans, frimærker, sprog, nordiske værdier i det europæiske samarbejde, livsvilkår i de nordiske samfund eller andre samfundsforhold fx den aktuelle klima og miljøproblematik. Samarbejde i konference-, seminar-, festival- eller messeform. Samarbejde med flere lokale folkelige foreninger. Arbejde for at få flere lokale støttemedlemmer. Samarbejde med lokale biblioteker, organister, præster, kor, museer, folkedansere, spejdere, uddannelsesinstitutioner, social- og sundhedsområdet, erhvervsvirksomheder, ældreråd. Etablering af NORDEN-afdelinger i alle nordiske kommuner med velfungerende nordisk venskabsbysamarbejde. Etablering af lokal venskabsbykomité med kommunalbestyrelsesmedlemmer og brugere, herunder Foreningen NORDEN. Etablering af lokalt kulturelt samråd. Udveksling af journalister og journalistelever mellem lokale medier i venskabsbykredsen. Udveksling af unge mellem venskabsbyerne gennem Nordjobb. Venskabsbypas med rabat til transport, overnatninger og seværdigheder. Sommerhusudlejning i venskabsbyer for medlemmer med rabat. Boligbytte på venskabsbyplan. Fremstilling af postkort med motiver fra venskabsbykæden. Udarbejdelse af lokal kultur- og fritidsguide. Tilrettelæggelse af fællesnordiske aktiviteter som f.eks. kursus/lejrskoler/erhvervspraktikordninger for forskellige medarbejderkategorier i privat eller offentligt regi, f.eks. brandmandsøvelser. Foreningens skolearbejde i et venskabsbynetværk. Hjemmeside om nordisk venskabsbysamarbejde og andet internetsamarbejde. Kursus i vejledning i fondssøgning, pressekontakt og samarbejde med Foreningen NORDENs støtteforeninger. Fotokonkurrence efterfulgt af vandrestilling.

Samarbejde med nordiske ambassader - gensidige besøg. Arrangementer i forbindelse med nordiske højtider og nationale dage med indslag af sang, dans, mad og drikke. Foreningen NORDEN er parat til at gøre en forskel. Vi skal bare have overbevist kommunalpolitikkerne om visdommen i opretholdelsen eller etableringen af det nordiske venskabsbysamarbejde. Og på nye måder – ikke kun kransekagemøder med hyggesnak, men et effektivt baseret samarbejde, der så medvirker til skabelsen af de folkelige kontakter. Det er ikke ideer, der mangler 😊

Hallo Norden bliver til Info Norden

Foreningen NORDEN forvalter Nordisk Ministerråds informationstjeneste, som 1. januar skiftede navn fra Hallo Norden til Info Norden.

Info Norden

Info Nordens primære formål har de seneste år været at hjælpe privatpersoner der flytter eller pendler mellem de nordiske lande. Det drejer sig for eksempel om arbejdstagere, arbejdssøgende, studerende og pensionister. Info Norden hjælper primært ved at henvise brugere til relevante myndigheder i de nordiske lande.

Med det nye navn er også fulgt et nyt mandat. Fremover vil tjenesten også informere om at starte virksomhed i et andet nordisk land, om nordiske støtteordninger og om det nordiske samarbejde generelt.

Info Norden registrerer de problemer der opstår når borgere kommer i klemme på grund af forskelle i de nordiske landes lovgivning og administrationspraksis. Disse grænsehindre rapportereres til Nordisk Ministerråds grænsehindringssekretariat.

Service til borgerne i Norden

Cirka 266.000 nordiske borgere bor i et andet nordisk land end der hvor de er statsborgere. Omkring 70.000 arbejder i et andet nordisk land end det de bor i. Omkring 167.000 borgere i Norden modtager pension fra et andet nordisk land, og cirka 9.000 er i gang med at tage en hel uddannelse i et andet nordisk land end der hvor de får studiestøtte fra.

Alle disse mennesker har brug for information om folkeregistrering, bolig, jobsøgning, arbejdsløshedsforsikring, sundhedsydelse, pension og så videre. Det hjælper Info Norden med.

Info Norden giver information om at flytte, bo, arbejde og studere i Norden på norden.org og besvarer personlige henvendelser på dansk, finsk, færøsk, grønlandsk, islandsk, norsk, svensk og engelsk. Desuden arrangerer Hallo Norden informationsarrangementer for myndigheder, sagsbehandlere, politikere med flere om mobilitet og grænsehindre i Norden.

Info Norden på nettet

Info Norden leverer målrettet, god og letforståelig information på vores netsider. Meningen er at man skal kunne finde svar på de fleste almindelige spørgsmål livet i et andet nordisk land på netsiderne uden at behøve at tage personlig kontakt og vente på svar.

I 2018 fik besøgte cirka 560.000 netsiderne. Det er et stort fald i forhold til 2017. Det skyldes især at Hallo Nordens websider ikke flyttede med da norden.org i efteråret flyttede til en ny platform.

Det gjorde blandt andet at Hallo Nordens sider i flere måneder ikke var særlig synlige i søgemaskiner.

Info Nordens nye netsider flyttede til den nye platform i slutningen af februar 2019. Samtidig fik siderne nyt design, brugerne fik bedre muligheder for at navigere mellem siderne for at finde det indhold som de søger.

I 2018 fusionerede Hallo Norden med den nordiske socialsikringsportal, NordSoc, som nu er nedlagt. Det betyder at Info Norden nu samarbejder tæt sammen med socialsikringsmyndighederne i de nordiske lande om information om blandt andet pension, arbejdsløshedsforsikring, sundhedsydelser, familieydelser og barsels dagpenge.

I 2018 blev det desuden besluttet at oversætte alle artikler til engelsk. Så nu findes de fleste af Info Nordens artikler foruden på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk også på engelsk.

Henvendelser til Hallo Norden

Hallo Norden besvarer alle typer af henvendelser der drejer sig om at bevæge sig over de nordiske grænser.

I 2018 besvarede Hallo Norden 1.700 Henvendelser, hvilket er et stort fald. Faldet i antallet af henvendelser skyldes ligesom faldet i besøgstallet især at Info Nordens sider i en periode ikke har været tilstrækkeligt synlige i søgemaskiner.

Hallo Norden på sociale medier

Info Norden nu rundet 9.000 følgere på Facebook. Her kan man kan læse om muligheder for at flytte i Norden, grænsehindringer, Hallo Nordens aktiviteter og skæve indslag om de nordiske lande.

Info Norden benytter desuden sin konto på Twitter til at informere om visse nordiske arrangementer om mobilitet og grænsehindringer.

Grænsehindringer

Når Info Norden møder mulige grænsehindringer, rapporteres de til Nordisk Ministerråd. Arbejdet med grænsehindringerne koordineres af Grænsehindringsrådets sekretariat. Sekretariatet registrerer alle grænsehindringer i en offentlig tilgængelig database. Sekretariatet koordinerer desuden samarbejdet mellem de mange aktører der arbejder med at løse og informere om grænsehindringer. Dette sker blandt andet i netværket LOTS der samler nordiske og regionale informationstjenester og grænsekomitéer.

De grænsehindringer som er løst, og status på arbejdet med de hindringer som Grænsehindringsrådet har prioriteret, kan læses i Grænsehindringsrådets årsrapport. Grænsehindringsdatabasen og Grænsehindringsrådets årsrapport findes på norden.org.

- Info Nordens netsider: norden.org/infotjeneste
- Info Norden på Facebook: facebook.com/infonorden
- Info Norden på Twitter: twitter.com/infonorden

- Nordisk Ministerråds grænsehindringsarbejde: norden.org/da/graensehindringer
- Læs hele Hallo Nordens årsrapport på norden.org/in-rapport

Samarbejde med fonde

Foreningen NORDEN er repræsenteret i en række af de bilaterale nordiske fonde, nemlig:

Kulturfonden for Danmark og Finland
Fondet for dansk-svensk Samarbejde
Fondet for dansk-islandsk Samarbejde

I **Kulturfonden for Danmark og Finland** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Birte Fangel** med **Bent Jensen** som suppleant.

I **Fondet for dansk-islandsk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Susanne Prip Madsen**.

I **Fondet for dansk-svensk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Jakob Lund** med **Marion Pedersen** som suppleant.

Femte Maj-Fonden, der er hjemmehørende i Göteborg, uddeler stipendier hvert andet år til unge danske, som under kortere ophold i Sverige ønsker at studere svensk kultur samt svensk samfunds- og næringsliv. I fondsstyrelsen er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Peter Jon Larsen** med **Merete Riber** som suppleant.

I **Baltic Sea NGO Network Denmark** sidder **Susanne Prip Madsen** med for Foreningen NORDEN, idet landsstyrelsen har bedt Foreningen NORDEN/København om at repræsentere foreningen i denne sammenhæng.

FNU: Her sidder **Susanne Prip Madsen**, som foreningens observatør.

Foreningerne Norden (FNF)

FNF er et samarbejdsorgan for de nationale Norden-foreninger: Foreningen Norden Danmark, Pohjola-Norden (Finland), Foreningen Norden Norge, Föreningen Norden Sverige, Norrøna Félagid á Íslandi, Norrøna Félagid i Føroyum og Föreningen Norden på Åland samt Foreningerne Nordens Ungdom (FNUF).

FNF's hovedopgave er at samordne de nationale foreningers fælles interesser for at styrke det folkelige nordiske samarbejde på alle niveauer. FNF's principprogram bygger på de prioriteringer, som Norden-foreningerne følger i sit nationale arbejde.

FNF er også forvaltningsorgan for flere nordiske projekter: Nordjobb, Norden i Skolen, Nordisk Litteraturuge, Nordiske forfatterbesøg og Nordisk Sprogkoordination.

FNF's øverste besluttende organ er forbundsmødet, som består af tre styrelsesmedlemmer fra hver national Norden-forening og som mødes hvert andet år. FNF's daglige ledelse er præsidiet, som består af formændene fra de nationale Norden-foreninger. Præsidiet mødet to – tre gange om året.

Virksomhed 2018

Under de senaste åren har den nordiska gemenskapen upplevt något av ett lyft. Det förnyade intresset har tagit sig uttryck i politiska initiativ och krav på mera samarbete från medborgarnas sida. Enligt en enkät som Nordiska Ministerrådet lät göra 2017 svarade över 90 procent av de tillfrågade nordborna att samarbetet mellan nordiska länder är mycket viktigt eller viktigt och tvåtredjedelar svarade att de hoppas på mer samarbete.

Statsministrarna har satt som mål att Norden skall bli världens mest integrerade region. Mången hävdar att det är Norden redan, men vid en närmare granskning kan det gott hända att Benelux-länderna hunnit ett steg längre i sin interna integration. Till saken hör att alla tre är EU-länder.

I rapporten Norden – Nye muligheter (2018) som Ingvard Havnen, Norges tidigare ambassadör i Köpenhamn, skrev på uppdrag av de nordiska statsministrarna poängteras behovet av ökad mobilitet inom Norden och satsningar på digitala lösningar för att fördjupa den nordiska integrationen.

Det är två centrala områden som Föreningarna Norden arbetar med. FNF har sedan flera år tillbaka försökt övertyga beslutsfattarna att Norden behöver ett gemensamt personnummersystem, och om inte det låter sig göra så i alla fall ett gemensamt elektroniskt ID. Det skulle betyda mycket för medborgarnas och företagens möjligheter att etablera sig i nordiska grannländer och den vägen bidra till ökad mobilitet och därmed ökat välbefinnande. Föreningarna Nordens program Nordjobb, som årligen förmedlar säsongjobb och nordiska kulturupplevelser åt närmare 800 ungdomar bidrar till mobiliteten och stärker den nordiska gemenskapen.

Inlärningsportalen Norden i Skolan, som fungerar på alla fem huvudspråk i Norden och dessutom erbjuder pedagogiskt material på ytterligare några språk har utvecklat sig till en framgångshistoria. Per 2018 har 15 000 lärare runt om i Norden registrerat sig som användare, vilket betyder att över 200 skolklasser dagligen tillgodogör sig det digitala materialet. En extern utvärderingsrapport gav Norden i skolan gott betyg, men dessvärre står programmet idag utan fast finansiering. Norden i skolan har hög prioritet i Föreningarna Norden, men för att vidareutveckla webbportalen behövs en långsiktig lösning som det officiella nordiska samarbetet kan bidra till.

Ett annat exempel på att Norden intresserar är högläsningsprogrammet Nordisk Litteraturvecka som i 2018 nådde rekordmånga mottagare. Sammanlagt 2 557 bibliotek, skolor och andra kulturinstitutioner i Norden och Baltikum arrangerade högläsning av nordisk litteratur. Även några tiotal aktörer runt om i världen bidrog till spridningen av nordisk litteratur genom att medverka i projektet. Sammanlagt medverkade institutioner från 24 länder. Aktiviteten på hemsidan var rekordhög vilket visar nödvändigheten av välfungerande digitala kanaler för att nå en allt bredare publik.

I de närmast kommande åren har Föreningarna Norden för avsikt att följa upp några av de mest centrala rekommendationerna - nordisk identitet och språk, mobilitet och digitala lösningar – som lyfts fram Havnens rapport.

FNF har under 2018 följt det nordiska samarbetet och försökt påverka debatten genom dialog med Nordiska Ministerrådet och Nordiska Rådet och genom att publicera debattartiklar i tidningar och delta i debatter, seminarier och konferenser. Förbundssekreteraren skrev debattartiklar i nordiska tidningar och tidskrifter samt fungerade som moderator på flera seminarier. Förberedelser inför förestående 100-årsjubileum i 2019 var ett stående tema på presidiets och de administrativa ledarnas möten.

Bland teman som FNF lyfte fram i debatten under 2018 kan nämnas stärkt nordiskt språksamarbete (bland annat genom seminarium under politikerveckan i Finland i juli), elektronisk ID-system, regionalt nordiskt samarbete (fokus på Skåne-Sjælland) och Nordkalottens utvecklingsmöjligheter (Nordkalottkonferens i augusti Tromsø).

Inom ramen för de av Nordiska Ministerrådet beviljade regionala informationsmedlen har Föreningarna Norden i Finland, Norge, Island och Sverige och Nordiska informationskontoret i Flensburg, spridit information om aktuella nordiska teman genom seminarier och debatter (bland annat på de politiska sammarmötena) och genom besök i skolor och andra utbildningsinstitutioner. Informationsmaterial spreds via hemsidor, medlemsbrev och sociala media.

PRESIDIET

Presidiets medlemmar består av ordförandena för de nationella Norden-föreningarna och en representant för Föreningarna Nordens Ungdom (FNUF). 2018 var presidiets sammansättning följande:

Rune Mørck Wergeland, Norge (ordförande) - Katri Kulmuni, Finland - Mogens Jensen, Danmark - Bogi Augustsson, Island - Sinikka Bohlin / Berit Andnor Bylund (från 10.6), Sverige - Majken Poulsen Englund, Åland - Turid Christoffersen, Färöarna - Iris Dager, FNUF.

Presidiet höll två fysiska möten i 2018, 18.4 i Stockholm och 30.10 i Oslo och ett per capsulam-möte i april. Presidiet antog uttalanden om 1) Upphävning av geo-blockering, 2) Livligare nordiskt utbildningssamarbete, 3) Om flaggning på Norden dag 23.3 och 4) Stärkt nordiskt språksamarbete.

Föreningarnas administrativa ledare

Direktörskollegiet bestod av generalsekreterarna/direktörerna för de nationella föreningarna och FNUF:s koordinator. Kollegiets sammansättning: **Henrik Wilén, FNF, Espen Stedje, (ordförande) Norge, Ásdís Eva Hannesdóttir, Island, Peter Jon Larsen, Danmark, Bo Andersson, Sverige, Michael Oksanen, Finland, Ingi Samuelson, Färöarna, Bror Myllykoski, Åland och Anne Malmström, FNUF.** Kollegiet höll två möten (24. - 25.1. i Oslo och 26. - 27.8 i Longyearbyen).

FNF:s sekretariat

FNF:s sekretariat finns på Snaregade 10. Sekretariat leds av **Henrik Wilén (FI)**. **Fredrik Jakobsen (SE)** fungerar på deltid som ekonomichef och **Susanne Farre (DK)** är bokförare.

Övrig personal projektvis. **Nordjobb: Fredrik Jacobsen, programchef**, övriga medarbetare är **Jacob Mellåker (SE)**, **Bo Nylander (SE)**, **Annie Stenberg (SE)**, **Ellica Brindstedt (SE)** och **Morten Fabricius Meyer (DK)**.

Projektansvarig för Nordisk Litteraturvecka, nordiska författarbesök och koordinator för FNUF: **Anne Malmström (FI)** till februari. Under moderskapsledigheten (1.3 - 31.12) vikarierades hon av **Gerd Helena Hals (NO)** som ansvarig för litteraturveckan och **Jonas Roelsgaard (DK)** som koordinator för FNUF och nordiska författarbesök. EVS-volontär: **Iris Dager (SE)**.

Norden i skolan: **Thomas Henriksen (DK)**, programchef, **Rebecca Willoch Skaare (NO)** projektassistent (1.1 - 31.7), **Anna Berg (FI)** EVS-volontär och från och med 1.8 projektassistent.

Nordisk Språkkoordination: **Birthe Lien (NO)** projektledare (1.1 - 31.7), **Thomas Henriksen** från 1.8. **Maria Eintveit (NO)** assistent (1.1 - 31.5), **Jonas Roelsgaard (DK)** från 1.6.

Revisor

FNF:s revisor är **Kim Kjellberg** från Grant Thornton.

Förbundets ekonomi

FNF:s verksamhet finansierades huvudsakligen genom verksamhetsbidrag av NMR. Dessutom bidrog de nationella Norden-föreningarna, fördelningsnyckeln är den samma som används för de nordiska ländernas bidrag till NMR. Dessutom får FNF medel för finansiering av projekt, som NMR vill ha genomförda eller som Norden-föreningarna tagit initiativ till. Andra aktörer som bidrar är bland annat Interreg.

Förbundets aktiviteter har under 2018 i ekonomiska termer ökat jämfört med 2017 även om den totala omsättningen minskade under 2018 till 18 830 TDKK från 19 924 TDKK under 2017. Omsättningen under 2018 rensat för utgående bidrag var nämligen 9 927 TDKK att jämföra med 8 616 TDKK under 2017.

Medlen fördelas på FNF:s sekretariat, Nordjobb, Nordiska Språkkoordinationen och dess aktörer, Norden i skolan, Nordisk biblioteksvecka och Nordiska författarbesök. Dessutom betalas ett årsbidrag till FNUF.

Föreningens resultat för 2018 visar ett överskott på 2 269 DKK.

LANDSSTYRELSE 2018

Mogens Jensen	Landsformand
Marion Pedersen	Næstformand

REPRÆSENTANTSKABSVALGT

Line Barfod
Lars Barfoed
Bente Dahl
Christian Juhl
Karen Klint
Turid Leirvoll
Jacob Lund
Birgitte Madsen
Susanne Prip Madsen
Jan Erik Messmann
Christian Poll
Flemming Thøgersen

KREDSVALGT

Jens Steen Andersen
Jørgen Andresen
Aage Augustinus
Bjarne Dalum
Elisabeth Espedal
Birte Fangel
Frants Hagen Hagensen
Grethe Hald
Bent Jensen
Carsten Rolsted Jensen
Lisa Juhler
Dorit Myltoft
Merete Riber
Kenn Therkelsen
Lise Witthøft

Repræsentant for FNU

Elisabeth Skautrup

Formænd 2018

Lokalafdeling	Navn
Allerød	Lis Arendt
Assens	Karen Valeur
Ballerup	Jens Brunsgaard
Bornholm	Kenn Therkelsen
Brande	Bodil Porsbjerg
Brønderslev	Bodil Holmsgaard Nielsen
Egedal	Jørgen Storm
Farsø-Løgstør	Jens-Erik Due-Hansen
Favrskov	Inge Vejby Møller
Faxe	Else Byskou Jørgensen
Fredensborg-Humlebæk	Lisa Juhler
Fredericia	Anne Mette Mikkelsen
Frederiksberg	Frants Hagen Hagensen
Frederikshavn-Sæby	Karin Arveschoug Jensen
Frederikssund-Hornsherred	Grethe Olsen
Fåborg	Lisbeth Johansen
Gladsaxe-Herlev	Torben Kock Østerby
Haderslev-Frøs Herred	Lise Witthøft
Hadsund	Birthe Jørgensen
Halsnæs	Henrik Albæk
Helsingør	Bent Roskjær
Herning	Svend Erik Jensen
Hillerød	Elisabeth Espedal
Hjørring	Tove Marquardsen
Hobro & Omegn	Lisbeth Carlsen
Holstebro	Finn Skougaard Ebenhecht
Horsens	Kirsten Haldrup Eeg
Hvidovre	Flemming Thøgersen
Ikast	Birgit Østergaard
Jammerbugt	Gunnar Mark
Kalundborg	Marianne Højland Larsen
Kalø Vig	Per Andersen
Karup	Jann Rasmussen
Kerteminde-Munkebo	Eva Jensen
Kjellerupegnen	Ellen Andersen
Kolding	Fritze Lundstrøm
Korsør-Skælskør	Benny Estrin
København	Susanne Prip Madsen
Langeskov	Grete Østergaard Hansen
Lemvig	Vagn Baunsgaard
Lyngby-Taarbæk	Hanne Ekstrand
Malt Herred	Arne Madsen
Midtfyn	Tom Warren
Møn-Vordingborg	Boye Vestergaard
Nordfyn	Svend-Erik Errebo-Hansen

Nykøbing Falster	Bent Jensen
Nysted	Jens Højgård
Næstved-Fladså	Henning Jensen
Odder	Aage Augustinus
Odense	Svend Tychsen
Odsherred-Holbæk	Jørgen Andresen
Præstø	Torben Dinesen
Randers-Langå	Bjarne Dalum
Ringkøbing	Mette Helena Ellekilde
Ringsted	John Bech
Roskilde-Lejre	Bent Bardtrum
Rødby-Holeby-Maribo	Bodil Vid Stein
Samsø	Gunilla Pade
Silkeborg	Grethe Svendsen
Skive	Lene Ølgaard
Skjern-Tarm-Videbæk	Emma Egmosen
Slagelse	Steen Ludvigsen
Sorø-Dianalund	Jens Randrup Jørgensen
Stevns	Susanne Madsen
Struer	Birgit Østergaard
Svendborg-Langeland	Elinor Harder Andersen
Sydslesvig	Anke Spoorendonk
Sønderborg-Gråsten	Jens Peter Thestrup
Thisted	Nora Hornstrup
Tønder-Skærbæk-Toftlund	Tage Sørensen
Tårnby-Dragør	Terkel Spangsbo
Varde	Kirsten Dahl Andersen
Viborg	Grethe Hald
Ærø	Olaf Havsteen-Mikkelsen
Aabenraa	Birte Fangel
Aalborg & Omegn	Erling Pilgaard
Ålestrup	Kirsten Bollerup
Aarhus	Torkil Würtz

Medlemstal pr. 31. december 2018

Lokalafdeling		31. dec 2018	Frem / tilbagegang	i %
0600	FREDERIKSBERG	142	0	0,0
1109	KØBENHAVN	226	-6	-2,6
KREDSEN KØBENHAVN/FREDERIKSBERG		368	-6	-1,6
0201	BALLERUP	30	0	0,0
0700	GENTOFTE	45	-6	-11,8
0711	GLADSAXE/HERLEV	29	-21	-42,0
0703	GLOSTRUP & OMEGN	41	-6	-12,8
0800	HVIDOVRE	26	-2	-7,1
2006	HØJE TAASTRUP	27	1	3,8
1108	KØGE	24	-8	-25,0
1200	LYNGBY/TAARBÆK	248	8	3,3
1805	ROSKILDE /LEJRE	187	-2	-1,1
1808	RØDOVRE	8	-5	-38,5
1103	TÅRNBY/DRAGØR	66	6	10,0
KØBENHAVNS OMEGNSKREDS I ALT		731	-35	-4,6
0100	ALLERØD	159	-12	-7,0
2802	EGEDAL	67	-1	-1,5
0604	FREDENSBORG/HUMLEBÆK	106	-9	-7,8
0607	FREDERIKSSUND	61	-1	-1,6
0608	HALSNÆS	90	-2	-2,2
0807	HELSINGØR	56	-8	-12,5
0810	HILLERØD	205	-19	-8,5
0202	RUDERSDAL	145	-17	-10,5
NORDSJÆLLANDS KREDS i alt		889	-69	-7,2
2201	ODSHERRED & HOLBÆK	93	-7	-7,0
1101	KALUNDBORG	65	-1	-1,5
1107	KORSØR	111	0	0,0
1804	RINGSTED	206	-1	-0,5
1910	SLAGELSE	164	24	17,1
1911	SORØ	91	-9	-9,0

VESTSJÆLLANDS KREDS i alt		730	6	0,8
1810	FAXE	19	-1	-5,0
1306	MØN/VORDINGBORG	124	-11	-8,1
1405	NYKØBING F	76	-10	-11,6
1408	LOLLAND (Nysted sammenlagt med Rødby/Holeby/Maribo)	97	47	94,0
1409	NÆSTVED / FLADSÅ	67	-1	-1,5
1601	PRÆSTØ	63	7	12,5
1807	RØDBY/HOLEBY/MARIBO (nedlagt)	0	-58	-100,0
1912	STEVNS	67	-5	-6,9
STORSTRØMS KREDS i alt		513	-32	-5,9
1809	BORNHOLM	87	-17	-16,3
BORNHOLMS KREDS i alt		87	-17	-16,3
0103	ASSENS/GLAMSBJERG	136	-2	-1,4
0611	FÅBORG	80	-6	-7,0
1104	KERTEMINDE	127	-8	-5,9
1214	LANGESKOV	319	-16	-4,8
1304	MIDDELFART	14	1	7,7
1305	MIDTFYN	114	2	1,8
0204	NORDFYN	171	-7	-3,9
1404	NYBORG	20	-2	-9,1
1502	ODENSE	102	-8	-7,3
1916	SVENDBORG	142	5	3,6
2701	ÆRØ	70	-9	-11,4
FYNS KREDS i alt		1295	-50	-3,7
0609	FRØS HERRED/HADERSLEV	140	-9	-6,0
1922	SYDSLESVIG	295	-3	-1,0
1921	SØNDERBORG/GRÅSTEN	181	7	4,0
2004	TØNDER-SKÆRBÆK-TOFTLUND	147	-21	-12,5
2901	AABENRAA	155	-2	-1,3
SØNDERJYLLANDS KREDS i alt		918	-28	-3,0
0502	ESBJERG	18	-1	-5,3
1301	MALT HERRED	82	-2	-2,4
2202	VARDE	49	-3	-5,8
RIBE KREDS i alt		149	-6	-3,9
0605	FREDERICIA	55	0	0,0
0816	HORSENS	107	-6	-5,3
1106	KOLDING	46	-2	-4,2
2005	TØRRING	2	-2	-50,0
2203	VEJLE	35	-5	-12,5

VEJLE KREDS i alt		245	-15	-5,8
0207	BRANDE	76	-7	-8,4
0809	HERNING	135	-25	-15,6
0815	HOLSTEBRO	123	-8	-6,1
1001	IKAST	54	-4	-6,9
1203	LEMVIG	30	3	11,1
1803	RINGKØBING	60	-3	-4,8
1908	SKJERN/TARM/VIDEBÆK	67	2	3,1
1913	STRUER	136	-12	-8,1
MIDT-VEST KREDS i alt		681	-54	-7,3
0802	FAVRSKOV	50	-4	-7,4
1102	KALØVIG	121	-5	-4,0
1501	ODDER/HØRNING	253	-5	-1,9
1801	RANDERS/LANGÅ	89	0	0,0
1902	SAMSØ	63	21	50,0
1903	SILKEBORG	155	1	0,6
2905	ÅRHUS	226	3	1,3
ÅRHUS KREDS i alt		957	11	1,2
1112	KARUP	202	7	3,6
1105	KJELLERUPEGNEN	64	0	0,0
1907	SKIVE	70	0	0,0
2002	THISTED	112	-8	-6,7
2204	VIBORG	135	-17	-11,2
MIDT-NORD KREDS i alt		583	-18	-3,0
0209	BRØNDERSLEV	120	3	2,6
0613	FARSØ/LØGSTØR	99	-3	-2,9
0606	FREDERIKSHAVN /SÆBY	153	-15	-8,9
0803	HADSUND	38	-2	-5,0
0812	HJØRRING	53	1	1,9
0813	HOBRO & OMEGN	40	-3	-7,0
2801	JAMMERBUGT	68	-5	-6,8
1904	SKAGEN	21	3	16,7
2903	AALBORG & OMEGN	376	-20	-5,1
2911	AALSTRUP	39	1	2,6
2906	ÅRS	11	-2	-15,4
NORDJYLLANDS KREDS i alt		1018	-42	-4,0
PERSONLIGE MEDLEMMER I ALT:		9.164	-355	-3,7

*Ovennævnte er en oversigt over antal medlemmer -
dvs. parmedlemskaber er opgjort som 2 medlemmer.*

DIREKTE UNDER LANDSKONTORET

MEDLEMMER I UDLANDET MM.	122	-12	-9,0
(afd. 2304,2305,2306,2603,2604,2605,2607)			

STØTTEMEDLEMMER MM	234	-1	-0,4
(afd: 2400,2401, 2602)			

SAMLET ANTAL PERSONLIG MEDLEMMER	9.520	-368	-3,7
---	--------------	-------------	-------------

Skole- og biblioteksmedlemmer

Erhvervsskoler	3	0	0,0
Efter/ungdomsskoler	10	-2	-16,7
Gymnasier	22	-2	-8,3
Seminarier	1	-1	-50,0
Højskoler	8	0	0,0
Folkeskoler	113	-18	-13,7
Musikskole	2	0	0,0
Andre skoler	2	-1	-33,3

Skolemedlemmer i alt	161	-24	-13,0
-----------------------------	------------	------------	--------------

Biblioteker i alt	27	-3	-10,0
--------------------------	-----------	-----------	--------------

		Frem- /tilbagegang	i %
I alt pr. 31. december	9.708	-395	-3,9